EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN
19 Mayıs 1977
Perşembe

Seçim öncesi "sağ" da savaş var

SAĞ PARTİLER BİRBİRİNE DÜŞTÜ

● Sağ partiler arası çatışmada, AP'nin MSP'yi bölme girişimi büyük ölçüde başarıya ulaştı

Süleyman COŞKUN
Nahit DURU

ANKARA

Seçim öncesinde "sağ" partiler arasında oldukça sert bir çekişme hüküm sürmektedir. Genel olarak sermayedar sınıfın faşist özlemlerinin siyasal temsilciliğini yapan bu partilerin kendi aralarındaki çekişmelerin yanısıra, parti içi çatışmalar da seçimler yaklaştıkça su yüzüne çıkmaktadır. Demokrasi ile ilgili olarak aralarında bazı ayrımlar bulunan "sağ" partilerin seçim öncesinde oy toplama endişesiyle birbirlerinin içişlerine el attıkları ve karşılarındaki partileri bölmek amacıyla çeşitli siyasal manevralar çevirdikleri gözlenmektedir.

MC partilerinin tümü oyların bölünmemesini ve

(Devamı say. 7 sü. 1)

AP CEPHESİ

AP'de eski Demokratlar, Demokratikler ve "AP'liler" çekişiyor

● Eski Demokratları Bayar, Demokratikleri Bilgiç, "AP'lileri de İsmet Sezgin temsil ediyor

ANKARA

AP'de ilk gruplaşma eski Demokrat Partililerin, partiye girmeleri ile olmuştur. Daha sonra Demokratik Parti'den transfer edilenlere üçüncü bir hizip ortaya çıkmıştır. AP içindeki bu üç

(Devamı say. 7 sü. 5)

MSP CEPHESİ

Nakşibendiler nurcu kanadı tasfiye etmeyi başardı

● Nurcular 1974'deki af oylamasından bu yana MSP'yi faşist mihraklara doğru çekiyordu

ANKARA

AP içindeki kişisel çatışma sürdürülürken, MSP'de tarikatların oluşturduğu hizipler kıyasıya mücadele etmektediler. Bu çatışma belirgin olarak, nakşibendi grubuyla nurcu denilenler a-

(Devamı say. 7 sü. 6)

MHP CEPHESİ

MHP'de İslamcılar ile ırkçılar birbirine girdi

● İslamcılar parti içi çekişmede yenik düştü

ANKARA

MHP içinde de İslamcılarla, ırkçıların mücadelesi sonunda iki grup oluşmuştur. Üç hilalciler olarak nitelendirilen grubun liderliğini Faruk Akkullah ile Osman Yüksel Serdergeçti yapmaktadırlar. CKMP döneminden be

(Devamı say. 7 sü. 7)

Bursa'daki irade beyanı oylamasında Maden-İş açık farkla önde

tofaş'ta sözleşme yapma yetkisi türk-iş'e bağlı metal-iş'e verildi

23 ankara 18.mayıs.(a.a)- tofaş fabrikaları işyerinde toplu iş sözleşmesi yetkisi, türk-iş'e bağlı türk metal-iş sendikasına verilmiştir.

verilen bilgiye göre, bu konuda dün akşam bursa'da tofaş işyerinde yapılan referandum sonunda, türk metal-iş sendikası 1037 oy alırken, sözleşme yapma yetkisini kaybeden disk'e bağlı maden-iş sendikasına 688 oy çıkmıştır. (do-ak-ati)

Anadolu Ajansı şimdi de sarı sendikaların hizmetinde

Anadolu Ajansı'nın dünkü 23 numaralı bülteninde Bursa-TOFAŞ'ta irade beyanı oylamasını Türk-İş'e bağlı ve MHP eğilimli Türk Metal Sendikası'nın kazandığı haberi yer aldı. Haber "resmi" değildi ve devletin resmi ajansı MHP'li bir sendikaya destek olmaya çabalıyordu. Oylamayı yöneten müfettişler resmi açıklamanın Pazartesi günü yapılacağını "resmen" belirtmişlerdi. Daha da önemlisi haber yalandı. Çünkü TOFAŞ'ta gayri resmi bilgiler oylamayı DİSK'e bağlı Maden-İş'in çok açık farkla kazandığını bildiriyordu. Hayali masalara atılan hayali yumruklardan sonra, Anadolu Ajansı şimdi de hayali oylama sonuçları üretmeye başlamıştı.

BURSA-(İSTA)

Bursa'da otomotiv ve yan sanayiine bağlı işyerlerinde yapılmakta olan irade beyanı oylamasını DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası açık farkla önde götürmektedir. Sonuçlar resmen açıklanmamakla birlikte önceki gece oylaması sona eren TOFAŞ'ta toplam 1750 oyun 1400'ünü Maden-İş Sendikası almış, geri kalan oylar ise Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikasına çıkmıştır.

Bursa ovasındaki sendikal mücadele açısından çok büyük önem taşıyan irade beyanı oylamasını, TOFAŞ'taki ilk gün sonuçlarından kaybettiğini gören Türk Metal Sendikası, diğer işyerlerin-

(Devamı say. 7 sü. 5)

19 MAYIS BUGÜN KUTLANIYOR

CHP lideri 19 Mayıs nedeniyle mesaj yayınladı

Ecevit: "Kargaşanın nedeni gençlik değil çıkarcıların çirkin oyunudur"

● Ankara'da ilk tören Anıtkabir'de yapılacak

● TMGT 19 Mayıs törenlerine katılmıyor

ANKARA-(ÖZEL)

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı bugün bütün yurtta törenlerle kutlanacaktır. Bu arada CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle yayınladığı mesajda, kargaşanın nedeninin gençlik olmadığını söylemiştir.

Ecevit'in 19 Mayıs Bayramı kutlama mesajı şöyledir: "Türk gençliği bilincinde Atatürk emanetinin sorumluluğunu taşır.

Kargaşalıkların nedeni gençlik değildir, bazı çıkar ve siyaset çevrelerinin çirkin oyunlarıdır.

Çocuklara, gençlere zulüm edenler, onları kendi oyunlarına alet etmeye kalkışanlar, ulusumuza en büyük kötülüğü yapmaktadırlar.

Fakat gençlerimizin barış ve özgürlük içinde öğrenimlerini sürdürebilecekleri aydınlık günler yakındır.

(Devamı say. 7 sü. 9)

SAĞDAKİ KAVGA

Koalisyon lideri Demirel'in son konuşmalarında ortak MSP'yi kendine hedef alması, CHP kadar onu da suçlaması, sağdaki kavgaya ışık tutmaktadır. Önümüzdeki seçimde siyasal yaşamını ve siyasal kişiliğini ortaya koymuş olan, son oyununu oynayan lider, Demirel'dir. Eğer AP 1977 hükümetinde yer alamazsa Türkiye'nin siyaset sahnesinden ve AP liderliğinden, Demirel'in yokolması kuvvetle muhtemeldir.

Seçim öncesinde aynı zamanda kişisel mücadelesini de veren Demirel'in meydanlara getirdiği son konu, MSP'dir. Açık ve seçik olan, MSP'yi yaralayabildiği ölçüde AP'nin oy artıracağıdır. Demirel, bu politikasını daha iki yıl öncesinden uygulamaya koymuştur. MSP grubundaki milletvekillerinden sonraları MSP'nin tasfiye edeceği bazılarını kendi yanına çekip kullanmıştır. Erbakan'ı MSP içinden sınırlayarak MSP'yi güçsüzleştirme çabasını yürütmüştür. Nihayet, seçim meydanları dolduğunda kendine hedef olarak CHP'nin yanısıra eski ortağı MSP'yi almıştır.

Sağdaki gelişmeler karşısında Sayın Demirel'in hayli endişeli olduğunu görmek zor değildir. CHP'nin sosyolojik verilerle tahmini yapılabilen büyümesinin yanısıra, sağın içinde önceden düşünülemeyen bazı gelişmelerinde varlığı dikkati çekmektedir.

Bir defa, Demirel'in tüm çabalarına ve aleyhindeki kampanyaya, tasfiye edilenlerin, "Nizam Partisi"çabalarına rağmen, MSP eski gücünden fazla kaybetmişe benzememektedir. Oysa, AP'nin 150 milletvekili düzeyini aşmasının tek yolu, MSP'nin 50 rakamının altına ve önemli ölçülerde düşmesidir. Yürürlükteki toplumsal düzenin egemen çevreleri açısından tümüyle "kural dışı" olarak nitelenen ve boy hedefi ilan edilen MSP'nin bunca hücuma hedef yapılması ve kendi içinden çökertilmesine çalışılması, bu hesapların da sonucudur.

Ne var ki, Demirel'in sağdaki sorunları MSP ile bitmemektedir. Demirel'in kendi elleriyle besleyip büyüttüğü MHP, her ilde inanmış militanları gayretiyle oy toplamaya adaydır. Bu oylar ise doğrudan doğruya AP kaynağından alınacaktır.

Seçim kampanyasının işaret ettiği bir başka olgu Demokratik Partinin de AP yönetiminin umutları aksine çözülmemiş olduğudur. Sağ'ın daha demokratik ve geleneksel namus ölçülerine saygılı kesimini temsil eden DP, Türkiye'nin her köşesinde inançlı ve inatçı taraftarlara sahip gözükmektedir. Bu taraftarlar bir milletvekilliği umuduna sahip olmadıkları illerde bile Demirel'in "birlik" çağrısına beklenen ölçüde katılmayacaklarını belli etmektedirler. DP, seçim sonrasında Demirel'in karşılaşacağı güçlükleri hesaplayarak kendisine o dönemde yeni bir görev belirlemenin hesabını yapmaktadır. Gerçekten de, Demirel ve AP'nin yeni hükümette bulunmaması, DP'nin AP taraftarlarına hatta milletvekillerine yeni açılışlar yapmasını mümkün kılabilecektir.

Günümüzden görülebildiği kadarıyla, Demirel'in tek şansı olan "sağı birleştirme" çabası, Demirel ve AP'nin yetersizliklerinden ve toplumsal koşulların tersliğinden ötürü, başarısız kalmaktadır. MSP ve DP'yi tümüyle yok etmedikçe ve MHP'yi olduğu yerde bırakmadıkça, Demirel'in kendini ve partisini kurtarması oldukça zor gözükmektedir...

İsmail Cem

KOMANDOLAR GAZETEMİZİ YIRTTILAR

● Adana'da bir öğrenci bıçaklanarak öldürüldü. ● Bir şöför de AP afişi yüzünden öldürüldü

İSTANBUL-(İSTA)

Aksaray'dan Adli Tıbba kadar bir yürüyüş yapan komandolar, yol üzerindeki Beyaz Yıldırım adlı kadının çalıştırdığı gazete bayiine saldırmışlar, bütün "Politika" gazetelerini yırtmışlardır.

Malatya'nın Pötürge kazasından altı çocuk anası Beyaz Yıldırım burada uzun zamandır çalıştığını, tek geçim kaynağının bu bayii olduğunu bir yıl içinde dördüncü kez saldırıya uğradığını söylemiş, olayı şöyle anlatmıştır: "Kendilerine komando denilen kişiler yürüyüş yapıyorlardı. Birden üzerime saldırdılar ve bütün Politika gazetelerini yırttılar. Bu arada da "neden Politika gazetesi satıyorsun", "seni Ecevit gelsin de kurtarsın" diye bağırıyorlardı."

Komandolar tarafından bir süre hırpalanan kadın çevredeki kişilerin müdahalesi ile kurtarılmıştır.

(Devamı say. 7 sü. 3)

Laleli'de bulunan gazete bayii 6 çocuk anası Beyaz Yıldırım, Politika Gazetesi sattığı için komandolar tarafından hırpalandı. Fotoğrafta geçimini bayilikle kazanan Yıldırım ve komandoların yırttığı gazeteler...

Üstünel: Devletin dış saygınlığı yeniden sağlanacaktır

İSTANBUL (THA)

CHP İstanbul Senatörü Prof. Besim Üstünel "Merkez Bankasının durumu ile ilgili yeni bir açıklama yapmış ve sorumluların mahkemeye verileceklerini söyleyerek:

"Yaratılan haysiyet kırıcı durum çok üzücüdür. Bu durumu yaratanlardan hesap sorulacaktır. 6 Haziran'dan sonra herşey düzeltilip Türk devletinin dış saygınlığı yeniden sağlanacak, Türk ekonomisi iflasın eşiğinden hızla kurtarılacaktır" demiştir.

Prof. Üstünel'in demeci şöyledir: "Türk ekonomisini iflasa bırakıp kaçacakları sırada "suçüstü yakalanmışlardır.

Devletin haysiyetini ve dış mali itibarını sarsan vahim ve üzücü olaylara yol açanlar "suçluların telaşı"

(Devamı say. 7 sü. 1)

MC'nin bir yanlış uygulaması daha Danıştay'dan döndü

ANKARA-(İSTA)

Danıştay, Türkiye Elektrik Kurumu'nun başvurusu üzerine, Çukurova Elektrik Şirketine imtiyaz sağlayan Bakanlar Kurulu kararnamesini iptal etmiştir.

18 Mart tarihli Resmi Ga

(Devamı say. 7 sü. 2)

İstanbul Baro Başkanı Apaydın toplantıda

İstanbul Barosu cangüvenliği araştırmasının sonuçlarını açıkladı

İSTANBUL-(ÖZEL)

İstanbul Barosu, dün bir basın toplantısı düzenleyerek cangüvenliğini ortadan kaldırmaya yönelik olayların ve 1 Mayıs olayının nedenlerini

(Devamı say. 7 sü. 3)

Devalüasyon tartışması sürüyor

İstanbul Sanayi Odası Başkanı devalüasyondan yana değil

● Nurullah Gezgin, ihracat tıkanıklığının para değerine değil mal darlığına bağlı olduğu kanısında

İSTANBUL-(ANKA)

Devalüasyon tartışmasına dün de devam edilmiş ve İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin ile İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim üyelerinden Profesör Yüksel Ülken görüşlerini açıklamışlardır.

Nurullah Gezgin ANKA Ajansına verdiği demeçte devalüasyon yoluna gidilmesini uygun görmemiş ve "Mal yok, onun için ihracat yapamıyoruz. İthal ettiğimizi ihraç ediyoruz" demiştir. Gezgin'in demecinde devalüasyonun olumsuz sonuçlarına değinmesi dikkati çekmiştir.

Profesör Ülken devalüasyonun tek başına çözüm getiremeyeceğini savunmuştur.

İstanbullu sanayicilerin resmi sözcüsü durumundaki Nurullah Gezgin'in devalüasyona dolaylı şekilde de karşı çıkması, ekonomistler arasında "Dayanıklı tüketim

(Devamı say. 7 sü. 8)

Frankfurter Allgemeine'nin yorumu

"Demirel ile Ordu arasında görüş ayrılığı var"

● ALMAN GAZETESİ, GAZETEMİZDEN VE CUMHURİYETTEN ALINTI YAPTI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Almanya'da yayınlanan, "Frankfurter Allgemeine Zeitung" gazetesinde yer alan bir habere göre, Başbakan Demirel ile Dışişleri Bakanlığı ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı arasında önemli görüş ayrılıkları belirmiştir.

Gazete, Başbakan Demirel'in, Ege Denizinde araştırmalar yapacak olan "Sismik I" gemisinin 5 Haziran'da denize açılmasını savunduğunu,

(Devamı say. 7 sü. 9)

"Çöp sorunu" sempozyumuna katılan İsvan ve konuklar.

"Çöp sorunu" konulu sempozyum yapıldı...

İSTANBUL (ÖZEL)

"Kentlerin çöp sorununun çözümlenmesi ve değerlendirilmesi" konulu sempozyum dün İTÜ Taşkışla binası salonunda yapılmıştır. Toplantıda, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan da bir konuşma yapmıştır.

Rektör Profesör Dr. Kemal Kafalı'nın açış konuşmasıyla başlayan toplantıda sözalan Ahmet İsvan, İstanbul kentinin çöp sorunu üzerine geniş açıklamalarda bulunmuş, belediyenin bu ko-

(Devamı say. 7 sü. 8)

YAZDIKÇA

Adil ÖZKOL

Demirel' in iflas çanları

Anadolu Ajansı Genel Müdürü hayali masaya atılan hayali yumruğun şarkısını gazetelerin mizah sayfalarında söyleye dursun, Demirel ardarda gerçeklerin acı yumruğuyla karşılaşıyor. Tek konuda değil, her alanda...

Ekonomik çıkmaz ve tamtakır devlet hazinesi, Maliye Bakanının yarı itiraf niteliğini de taşıyan açıklamasıyla kısmen kapatılmaya çalışılırken, Ergenekon'un bu sözlerinin gerçeğe aykırılığı kanıtlayan belgeler başında yer aldı. Güdük gelişen kapitalizmin MC'nin seçim öncesi yağmasıyla büsbütün kararan tablosu, kamuoyuna yansıdı. AP'nin 'büyük Türkiye'yi, "millete refah getirmeyi" terennüm eden seçim afişlerinin yanına Japon ve İsviçre bankalarının Büyükelçimize ve Başkonsolosumuza "Türkiye'nin ekonomik tutumuna güvenimiz yok. Mali itibarınız kalmadı." diyerek ellerindeki çekleri karşılıksız saymasının belgelerini aşmak ne uygun düşerdi..

Japon ve İsviçre bankalarının ilgilileri de acaba "aftan Anayasa Mahkemesi kararıyla yararlanıp çıkan anarşistler mi?" Sayın Demirel ne buyuracaklar? Nihat Erim devri iktidarında "son Türk devletini hedef alan komplonun İsveç'ten Filistinçöllerine kadar uzandığını "saptamıştı. Anlaşılan "komplo" şimdi Japonya'ya varıp banka yöneticilerini de içine almış

Seçim gezileri de Demirel'in kötü durumda olduğunu ortaya koyuyor. AP liderinin toplayabildiği kalabalıklar genellikle az. Her zaman da cansız ve isteksiz. Demirel seçim kampanyasını geç açışını Örsan Öymen'e grafiklerle açıklarken de çelişkiye düştü.

Ne diyordu?

"Propaganda gezilerine erken başlayan zararlı çıkar. Halkın ilgisi azalır".

Demirel'in mantığına göre Ecevit gezilere erken başlamakla hata etti. Zararlı çıkacak.

O halde sormak gerekir:

Ecevit seçim gezilerini Nisan sonuna doğru yoğunlaştırınca, AP neden pürtelaş, Yüksek Seçim Kuruluna başvurarak 15 Mayıs'a kadar bu gezilerin yasaklanmasını istedi?

Hazır Ecevit kendisini "yıpratırken" bunu engellemek AP'nin mi göreviydi?

Mızrak çuvala sığmıyor. Demirel'in seçim kampanyasının belki bir tek ilginç tarafı var. AP ile MSP'nin yaptığı yarış. Özellikle de "ben daha az dosyalıyım. Sen daha çok dosyalısın. "yarışı...

1 Mayıs'taki kanlı olaylar da, Demirel yönünden umulanın aksi sonuç verdi. Olayın tanıklarına dayanarak saptanan bir sürü soru cevabını bekliyor. Cevapsız kaldıkça da MC'nin ve onun başının günah hanesini kabartıyor.

Demirel'in günahlarını paylaşanların bir kısmı, AP listelerinin üst sıralarında yer alarak dokunulmazlık zırhına yöneldiler. Şaban Karataş gibileri ise acı son dakika süprizleriyle bundan da yoksun kaldılar. Ecevit "hesap sorulacak" dedikçe meydanlar çağlıyor. MC'nin partizanlıklarına, yasadışılıklarına ortaklık edenlerin keyfi kaçıyor. TRT Genel Müdürlüğünü gaspettiği savıyla önümüzdeki hafta yargılanmaya başlayacak olan Karataş, buruk veda konuşmaları yapmaya başladı. Kontenjan konusunda sözünü tutmayan Demirel'e de çok kızıyormuş.

Demirel'in kendisini kurtaracak hali kalmadı ki başkasına yararı dokunsun. Siyaset alanında temsil ettiği sınıflar, Demirel'in seçim yenilgisiyle tam bir bozguna uğramasalar bile önemli ölçüde gerilemiş olacaklar. Çareyi AP ve yeni bir lider aramakta bulacaklar. Sömürü arabasına koştukları kıratın suvarisiyle yaşam boyu kader ortaklığı yapmadılar. ya?

YORUM

ÇÖKÜŞ

Engin İDİL

Bir çöküş dönemi yaşıyor Türkiye. Sokaklara bakın büyük kentlerin insanlarına bakın. Bir çıkıp dolaşın. Trenlere, otobüslere, vapurlara binin. Bir resmî daireye gidip iş takip edin. Çarşıya pazara çıkın, etrafınıza bakın... Yada gazete okuyun, haber dinleyin...

Büyük çöküşün yüzeye nasıl yansıdığını, somutta, günlük hayatta nasıl göründüğünü hemen farkedeceksiniz.

Bu çöküş, köhnemiş bir sömürü düzeninin, köksüz, bağımlı, parazit derme çatma bir kapitalizmin, yozlaştırdığı bir düzenin, ekonomisiyle, kurumlarıyla, ahlaki ve toplumsal değerleriyle, kısaca tüm üst ve alt yapısıyla çöküşüdür aslında.

Dikkat ediyor musunuz "sokaktaki adam"ın vurdumduymazlığına?

Bu sömürü ve kâr düzeninde, sadece kendi çıkarlarını düşünen, hiçbir toplumsal güvencesi olmadığı, inandığı hiçbir değer kalmadığı için, nereden ne vuracağından ve gemisini nasıl kurtaracağından başka birşey düşünmeden yaşayan insanları görüyormusunuz çevrenizde.

Akşamları, işten eve yorgun dönerken, otobüslerde, vapurlarda, trenlerde emekçilerin yüzlerinin ne kadar bıkkın, ne kadar yorgun olduğunu görüyor musunuz ?

Dikkat ediyor musunuz, hele son birkaç yıldır, hele büyük kentlerde toplumsal dayanışmanın, toplumsal saygının nasıl azaldığına, kabadayılığın nasıl arttığına, en büyük caddelerde bile, gecenin öyle pek de ilerlememiş saatlerinde, bırakalım kadınları kızları, işlerine, evlerine, yollarına giden erkeklerin bile ürküntüye kapıldıklarına. Dikkat ediyor musunuz suçluluğun nasıl arttığına.

Ve bir yanda yoksulluk alabildiğine artarken, bir yanda, bir kesimin Türkiye ölçülerinde "efsanevî" olarak nitelenebilecek bir yaşantıyı sürdürdüğüne dikkat ediyor musunuz ?

Kilosu 30 liradan satılan yeşil eriğin karşısında yutkunan partal giysili çocuğun yüzüne, köşe başlarında dilenen yaşlı dilencilerin nasıl pıtrak gibi çoğaldığına, nasıl bir bezginliğin insanları sardığına ve öte yanda, son model özel arabaların, en pahalı eşyaları satan dükkanların sayısının nasıl arttığına dikkat ediyor musunuz?

Çöküş, günlük hayatımıza, günlük gözlemlerimize, yüzeye böyle yansıyor.

3 milyona yakın işsizin bulunduğu bir toplumda, suçluluk, aylaklık, lumpenlik, bıkkınlık neden sokaklarda kol gezmesin ?

Yerli ve yabancı sömürücüler ortaklığının kendi kârları için milyonlarca emekçinin, halkın iliğini kemiğini kuruttukları, üstelik de har vurup harman savurup, Türkiye'yi yabancı ülkelerde Merkez Bankası çeklerinin kabul edilmediği, iflas halindeki bir ülke durumuna düşürdükleri bir toplumda, nasıl "iyi ve düzenli" yürüsün işler.

Ölümün sokaklarda dolaştığı, evden çıkan çocuğumuzun akşama cenazesinin gelip gelmeyeceği belli olmayan, bir köşe başından geçerken vurulup öldürülebileceğiniz, büyük kentlerden, en ücra köşelere kadar bir avuç saldırganın, sırtlarını iktidara dayayıp ölüm kustukları bir toplumda, insanlar nasıl yarınlarına güven duyabilsinler.

Parlak nutuklara, yaldızlı yalanlara, halka yutturulan afyonlara rağmen, Türkiye bir çöküş yaşıyor. Ama bu çöküş, köhnemiş bir düzenin çöküşüdür, yönetenlerin, yani sömürgen egemenlerin artık yönetemez olduklarının belirtisidir. Yüzeye, toplumun çöküşü gibi yansıyan olay, aslında sömürücü güçlerin çöküşünden ibarettir.

Ve işte bu yanıyla umutludur bu çöküş, yeni'nin, aydınlığını, daha ileri bir toplumun kuruluşunu zorladığı için umutlu bir çöküştür.

Yepyeni bir dünya kurulacaktır. Eski toplumun harabelerini, tarihin en genç, en devrimci, en atılgan sınıfı, işçi sınıfı kaldıracak, temizleyecek ve yepyeni bir dünya kuracaktır.

Çökecektir kuşkusuz köhnemiş düzenler. Çökecektir, tarihe karışacaktır. Umutsuzdur, sömürü güçlerinin çabalamaları. Tarihin akışının durdurulabildiği görülmemiştir.

Ve bu görünürdeki çöküntünün, elbirliğiyle kurulacak yeni ve güzel bir yapının habercisi olduğunu bilen işçi sınıfı, emekçi halklar ve onlara inananlar bugün her zamankinden daha umutludurlar.

İstanbul Üniversitesinin yeni rektörü 30 Mayısta seçilecek

REKTÖR SEÇİMİNDE PROF. DR. ÜMİT DOĞANAY'IN SEÇİLME ŞANSI BÜYÜK

İSTANBUL (ANKA) İstanbul Üniversitesinin yeni rektörü, 30 Mayıs Pazartesi günü seçilecektir. Adaylar arasında ençok seçilme şansı bulunanın, Hukuk Fakültesi Öğretim Üyelerinden Ümit Doğanay olduğu belirtilmiştir.

12 Mart döneminden önce her fakültenin öğretim üyeleri arasında sıra ile seçilen rektör, üniversiteler yasasında yapılan son değişiklikten sonra, yeterli oy çoğunluğunu sağlayan her hangi bir fakültenin öğretim üyelerinden seçilebilmektedir. Bu durum ise, rektörlük seçiminde oy çokluğunu elinde bulunduran tıp fakültelerinin adayları lehine bir sonuç doğurmaktadır. Bu nedenle, geleneksel seçim yöntemi, sıra kuralı üzerinde centilmenlik anlaşması sağlanamadığından, tıp fakülteleri dışında kalan fakülteler, bu dönem seçime, Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Ümit Doğanay'ı destekleyerek katılmaya karar vermişlerdir.

KTFD Başbakanı Konuk'un evi soyuldu

(Selahi Aldanmaz Lefkoşe'den bildiriyor) - Kıbrıs Türk Federe Devletinde gün geçtikçe hırsızlık olayları artarken, bu kez de Başbakan Nejat Konuk'un evi soyulmuştur.

Verilen bilgiye göre, Başbakan Nejat Konuk'un Lefkoşe-Girne yolu üzerinde Boğaz bölgesindeki evine giren hırsızlar bir miktar altın, para ve diğer değerli eşyaları da alıp kaçmışlardır.

"Köklü ortaöğretim reformları yapılmalıdır"

Prof. Günalp, Eğitim Bakanını eleştirdi

● "Bakanın öngördüğü sistem üniversite kapılarını sadece maddi gücü olanlara açmak anlamına gelir"

ANKARA-(ANKA)

Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı Profesör Altan Günalp, Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem'in üniversite giriş sisteminin değişeceği yolundaki demeci üzerine görüşlerini açıklamış, "Böyle bir sistemin, bugünkü koşullarda gerçekleştirilemeyeceğini" söylemiştir.

Bakanın öngördüğü sistemin, üniversite kapılarını sadece maddi gücü olanlara açmak anlamına geleceğini savunan Günalp, "Çözüm bu değildir. Köklü orta öğretim reformları yapılmalıdır. Sosyal adalet, orta öğretimde sağlanmalıdır" şeklinde konuşmuştur.

Profesör Günalp, bu konudaki görüşlerini şöyle açıklamıştır:

"Böyle bir şeyin bugünkü ortamda gerçekleştirilmesine olanak yoktur. Her yüksek öğretim kurumunun sınavını kendisi yapması önerisi 15 yıl önce, imkansızlığı nedeniyle terkedilmiştir. Her kurumun onbinlerce öğrenciyi ayrı ayrı sınava alması imkânsızdır. Her kurum özel sınav yapar ise şu olur: Yüzbinlerce aday şehir şehir dolaşacak, değişik yerlerde sınava gireceklerdir. Bu hem üniversiteye girecek kişi için korkunç bir külfettir, hem devlet açısından büyük israftır."

Türk-Libya "Ulaştırma işbirliği protokolu" onaylandı

Türkiye ile Libya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Trablusgarp'ta imzalanan "Ulaştırma işbirliği hakkında protokol "Bakanlar Kurulunca onaylanmıştır.

27 Ocak 1976 tarihinde imzalanan ve 3 Ocak 1977 tarihinde Bakanlar Kurulunca onaylanacak Resmi Gazetenin dünkü sayısında yayınlanan protokol deniz ve hava ulaştırmasında iki ülke arasındaki işbirliğini öngörmektedir.

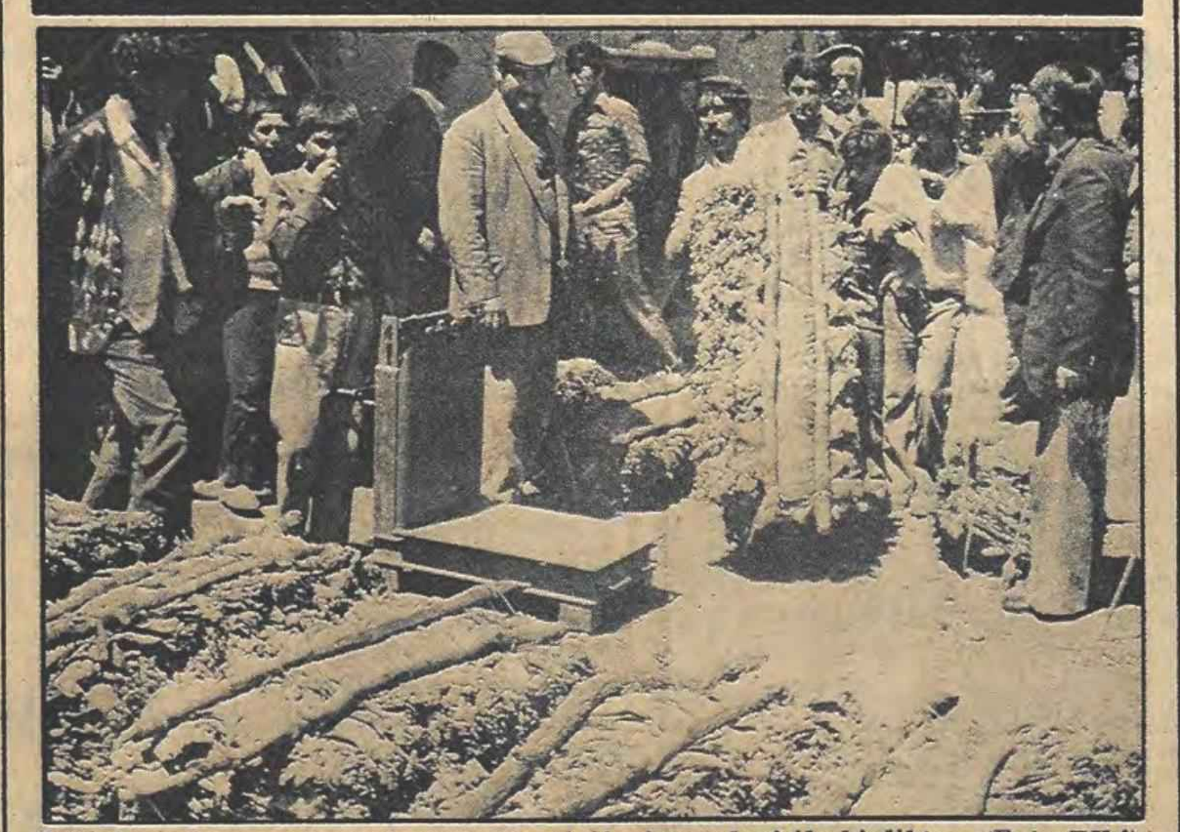
Protokola göre, merkezi İstanbul'da olmak üzere bir ortaklık amaçlı ve "Türkiye Libya Deniz Nakliyatı Ortak Şirketi" adı altında Deniz Nakliyat Şirketi ile merkezi Libya Arap Cumhuriyetinde olmak üzere ve "Türkiye-Libya Ortak Gemi Yapımı ve Onarımı Şirketi" adında ortak ikinci bir şirket kurulması kararlaştırılmıştır.

Diyarbakır'da jandarmadan gaspedilen silahlar boş bir arazide bulundu

DİYARBAKIR-(THA) İki ay önce Maden-Diyarbakır karayolunda soymak istedikleri posta arabasında bulunan jandarma erlerinden soyguncuların gaspettikleri G-3 ve A-3 tipi iki adet piyade tüfeği gazeteye sarılı olarak tarlada bulunmuştur.

İl Jandarma Alay Komutanlığına yapılan bir ihbar sonucu Pirinçlik bucağının Yitityolu köyü civarında gazetelere sarılı olarak tarlada bulunan tüfeklerle birlikte, Alay Komutanı Albay Mehmet Çoğalan'a hitaben yazılmış bir mektup da bulunmuştur. Soyguncular tarafından yazıldığı saptanan mektupta özetle "Tüfekleri Diyarbakır köylerinde satmak istedik. Ancak, alıcı bulamadık. Kırmayı da vicdanımız kabul etmedi" denilmiştir.

TABAN FİYATLARI GİDEREK DÜŞÜYOR

Bekirhan alım merkezinde tütün üreticileri ürünleri ile birlikte... (Foto:THA)

Tütün üreticileri hükümeti suçluyor

Siirt ve çevresindeki tütüm üreticileri hükümetin sözünü tutmadığını önesürerek tütün alımlarında mağdur olduklarını söylemişlerdir.

Kozluk ve Sason ilçelerinde yapılan tütün alımlarında üreticiler taban fiyatın giderek düştüğünü ve tütünlerini 36 liraya satmak zorunda kaldıklarını bildirmişlerdir.

Bekirhan Alım Merkezinde tütünlerini satmak için iyi para verecek tüccar arayan tütün üreticileri, hükümetin verdiği sözü tutmadığını belirterek şunları söylemişlerdir:

"Hükümet bu yıl doğu-batı farkı gözetmeden Ege'ye verdiği fiyatı bize de verecekti. Tekel Bakanı piyasanın açılışından önce burada böyle konuştu ve bize söz verdi. Başfiyat 47 lira ile açıldı. Fakat ortalama fiyat 36 liraya kadar düştü. Tütünlerini tefeciye kaptıranlar bile bizden daha karlı çıktılar."

Öteyandan bazı tarımsal kuruluşlar tarafından yapılan bir araştırmaya göre bu yıl bölgede tütün ekiminin maliyeti 28 lirayı bulmuştur. Üreticiler bu yıl yine Güneydoğulu ekicinin mağdur edildiğini söylemişlerdir.

Liceli depremzedeler "AP'nin bizden oy istemeye hakkı yoktur" dediler

DİYARBAKIR-(THA) AP Diyarbakır Milletvekili Abdüllatif Ensarioğlu'nun Lice'de düzenlediği kapalı salon toplantısında Lice ve Kulplu depremzedeler, "AP'nin bizden oy istemeye hakkı yoktur" demişlerdir.

Partisinin Lice'de düzenlediği kapalı salon toplantısında konuşan AP Diyarbakır Milletvekili Abdüllatif Ensarioğlu'nun "Türkiye'nin kalkınması, AP'nin iktidarı ile mümkün olur" demesine karşılık, salonda bulunan Lice ve Kulplu depremzedeler, depremin üzerinden iki yıl geçmesine rağmen, konutların tamamlanmadığını belirterek, "bizi konutsuz bırakan AP'nin, bizden oy istemeye hakkı yoktur" karşılığını vermişlerdir.

Öteyandan, AP Milletvekili Ensarioğlu'nun konuşması sırasında birçok kişinin de AP'den istifa ederek CHP ye geçtiği bildirilmiştir.

Ankara Eğitim Enstitüsünde MHP'ye para vermeyen 4 öğrenci okuldan atıldı

Ankara Eğitim Enstitüsünde MHP'ye seçim parası vermeyen 4 kız öğrencinin yöneticiler tarafından okuldan uzaklaştırıldığı açıklanmıştır.

Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği tarafından yapılan açıklamada, komandoların işi zorla kız kaçırmaya kadar vardırdıkları da öne sürülmüş ve özetle şöyle denilmiştir: "Okulumuza yasal olmayan yollarla faşist öğrenci alan müdür ve yardımcıları şimdi de seçim parası ödemeyen devrimcileri okuldan attırmaktadır. Son olarak 4 kız arkadaşımız, MHP ye 100 lira seçim parası ödemedikleri için dövülerek okuldan atılmıştır. Komandolar bununla da kalmayıp işi kız kaçırmaya kadar vardırmışlardır. Son olarak öğretmen lisesinden Yıldız isimli bir kız öğrenciyi zorla kaçırmışlardır. Okulumuz yatakhanesi öğrencilikle ilişkisi olmayan komandoların karargahı haline getirildi."

Politika

SAHİBİ: Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen: Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: İsmail CEM
Yazı İşleri Yönetmeni: Aydın ENGİN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Işık YURTÇU
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman ÇOŞKUN)
Müessese Müdürü: H. Gökalp ÜLGENER

ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu TEL: 22 77 12 27 69 09 22 84 46
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay TEL: 17 65 36 18 36 88
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı: 1415 Yıl: 5 150 kuruş

İLAN TARİFESİ: Sütun santimi 3 sayfa 110 TL. İlan sayfası 100 TL. İstanbul Baskısı 70 TL. Kitap ilanları 50 TL.

Çukurova'da " sarı sendika" çemberi kırılıyor

PAKTAŞ işçileri Teksif yöneticilerini rehin aldı

● "DİSK'E BAĞLI TEKSTİL SENDİKASININ ÇUKUROVA'DA HIZLI ÖRGÜTLENMESİNDEN ÜRKEN, AP VE MHP'Lİ TEKSİF YÖNETİCİLERİNİN BASKI VE TERÖRÜNE, İŞÇİLERİN CEVABI SERT OLDU."

ADANA-(ÖZEL)

Adana'da kurulu Paktaş iş yerinde 5 işçinin iş akitlerinin işveren tarafından feshedilmesi üzerine, işveren yanlısı, Teksif yöneticilerinin hiç bir girişimde bulunmamasını protesto eden, Teksif üyesi Paktaş işçileri, sendikanın Yavuzlar Şubesini basmışlar ve "sarı sendikacı" olarak tanımladıkları, sendika yöneticilerini rehin almışlardır.

Çukurova'dan verilen bilgilere göre, özellikle Tekstil işkolunda "işçi sınıfının birliğini " sağlamak amacıyla DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikasının hızlı bir örgütlenme çalışması yürütmektedir. Buna karşılık MHP ve AP'li oldukları bildirilen işveren yanlısı Teksif'in yöneticileri, işverenlerle olan beraberliklerinden de yararlanarak işçiler üzerinde terör ve kıyım uygulamaya çalışmaktadır.

Nitekim, geçtiğimiz, Paktaş Fabrikasında en bilinçli işçiler olarak bilinen 5 kişinin işveren tarafından işten atılması üzerine, hareketsiz kalan Teksif yöneticilerine işçilerin tepkisi sert olmuştur. Önceki gün Paktaş işçileri, toplu halde sendika şubesine gitmişler ve işten atılan arkadaşlarının tekrar işe alınması için sendika yöneticilerine baskı yapmışlardır Ancak, işverenle işbirliği halinde oldukları bilinen yöneticiler, hareketsiz kalmakta ısrar edince işçiler tarafından rehin alınmışlardır.

Bu arada, sendika binasını işgal eden işçilerin, "sarı sendika çemberini kıracağız ", "Türk-İş, Çukurova'dan çıkacak" şeklinde bağırdıkları duyulmuştur.

DİSK'e bağlı Gıda-İş Amerikalı işvereni dize getirdi

"1 Mayıs'ta işçilere ikramiye ödenecek.."

● Muradiye Salça Fabrikası işçileri birinci yıl için 60 ikinci yıl için 45 lira ücret zammı aldı

MANİSA (THA)

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası, Amerikalılara ait Muradiye Salça Fabrikasında toplu sözleşme imzalamış, işçilere sağladığı ücret ve sosyal hakların yanısıra, I Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak kabul edilmesini ve bu bayramda işçilere 500 lira ikramiye verilmesini sağlamıştır.

Gıda-İş Sendikası Manisa Şube Başkanı Ali Ulaşıcı yaptığı açıklamada, Muradiye Salça Fabrikasında Amerikalı işverenlerle yapılan toplusözleşmeyle işçilerin ücretlerine birinci yıl için 60, ikinci yıl için de 45 lira zam sağlandığını, kıdem tazminatlarının 30 günden 42 güne yükseltildiğini, I Mayıs'ın da işverenlerce işçi bayramı olarak kabul edilmesinin kararlaştırıldığını bildirmiştir.

Bunların dışında işçilere birinci yıl 4 maaş, ikinci yıl için ise 5 maaş ikramiye, 1200 lira izin harçlığı, 1500 lira yakacak yardımı, günde 20 lira yemekparası verilmesinin sözleşmeyle güvence altına alındığını belirten Gıda-İş Şube Başkanı Ulaşıcı, "Türkiye'de ilk kez I Mayıs İşçi Bayramı'nda işçilere 500 lira gibi ikramiye verilmesi de sözleşmeye girdi" demiştir.

Tekstil Sendikası DİSK' in tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesini hayata geçiriyor

● 12 işyerinde sözleşme maddeleri işçilerin görüşlerine sunuldu

İSTANBUL-(İSTA)

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası "tabanın söz ve karar sahibi olma " ilkesini hayata geçirmiş, 12 işyerinde sözleşme maddeleri işçilerin görüşlerine sunulmuştur.

Ören Bayan ve Öğretmen Çorapları işyerlerinde işverenin teklifleri işçilerin görüşlerine sunulmuştur. Ören Bayan'da gizli olarak yapılan, Öğretmen Çorapları işyerinde de açık olarak yapılan oylama sonucunda işçiler her iki işyerinde de teklifleri reddetmişlerdir.

Tekstil Sendikası yöneticileri bu zamana kadar, Asma İplik, Penyelüx, Konfor Yatak, Dar Tekstil, Emekçi Fermuar, Kazlıçeşme Yün İplik ve Suntel'de sendikanın sözleşme maddelerini işçilere gösterdiklerini, işçilerin görüşü alındıktan sonra sözleşmelerin imzalandığını söylemişlerdir. Aynı şekilde İnsa, Boğaziçi, Silivri Sentetik'te de sözleşmelerin işçilerin görüşlerine sunulduğunu, işçilerin kabul etmesi halinde sözleşmelerin imzalandığını sendika yetkilileri açıklamışlardır.

Bu işyerlerinin birçoğunda sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılamadığı, sonuçta grev kararı alındığı, grev kararından sonra işverenin görüşmelere başlama isteğinde bulunduğu açıklanmıştır.

DİSK' e bağlı Gıda-İş Sendikası CHP' yi aktif olarak destekleme kararı aldı

● Sendika Genel Yönetim Kurulu DİSK' in kararını inceledi

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu, 3, 4, 5 Mayıs tarihlerinde DİSK Genel Yönetim Kurulunun kararını incelemiş, ve CHP'nin desteklenmesi doğrultusunda karar almıştır.

Konuya ilişkin olarak yayınlanan bildiride:"Genel Yönetim Kurulumuz seçimlerde CHP'nin desteklenmesi konusundaki kararını alırken

1-DİSK'in Genel Temsilciler Meclisinin aldığı karara uymuş oluyoruz.

2-Sendikamız tabanını oluşturan işçilerin büyük çoğunluğunun bu seçimlerdeki genel eğilimini dikkate alıyoruz.

3-Sendikamızın işçi sınıfının işkolumuzdaki ekonomik, demokratik bir sınıf ve kitle örgütü olduğunu biliyor ve Genel Yönetim Kurulumuzun kararını aynen sunuyoruz:

a)CHP'nin aktif olarak desteklenmesine,

b)Bu görüşün ve kararın yasaların elverdiği oranda ve araçlarla ve tüm imkânlardan yararlanılarak yerine getirilmesine,

c)DİSK'in aldığı destekleme kararının da aktif olarak bir uygulamaya sokulması hususunda DİSK'e yazılmasına karar verildi." denmiştir.

CSC ve FGTB' li Türkiyeli işçiler bir basın duyurusu yayınladı

Belçika' daki Türkiyeli işçiler 1 Mayıs saldırısını kınadı

BRÜKSEL-(ÖZEL)

DİSK'in İstanbul'da düzenlemiş olduğu I Mayıs İşçi Bayramı gösterileri sırasında girişilen kanlı saldırılar, Belçika'daki Türkiyeli işçilerin büyük tepkisine yolaçmış, Belçika'nın iki büyük sendikası CSC ve FGTB nin Türkiyeli üyeleri yayınladıkları ortak bildirilerle ve düzenledikleri ortak basın toplantılarıyla olayların iç yüzünü dünya kamuoyuna açıklayarak tüm demokratik güçleri, Türkiye işçi sınıfının ve Türkiye halkının demokratik mücadelesine dayanışma göstermeye çağırmışlardır.

FGTB Türkiyeli İşçiler Komitesi ile CSC Türk Bölümü 2 Mayıs günü ortak bir basın duyurusu yayınlayarak İstanbul'da DİSK'in öncülüğünde düzenlenen ve yüzbinlerce işçinin katıldığı I Mayıs gösterisine saldırıldığını ve yüzlerce işçinin kanının döküldüğünü belirtmiş, "faşist MC hükümeti, gösteriye maocular tarafından saldırıldığını belirterek olayları demokratik güçlerin bir iç hesaplaşması gibi göstermeye kalkışmaktadır.

Bu olaylar, işçi hareketinin gelişmesini ve demokratik bir iktidar kurulmasını önlemek amacıyla, MC hükümetinin giriştiği provokasyon ve saldırı zincirinin son halkasıdır."

Belçikalı ve göçmen, tüm demokratik güçlerin, MC hükümetini protesto etmeğe Türkiye halkının demokratik kavgasına destek olmaya çağrılan bildiride "gerici hükümetin, bu saldırıların da, asayiş kuvvetlerini, faşist komandoları, silahlı goşist gurupçukları da kullandığı" belirtilmiştir.

MHP'ye bağlı "bozkurtçu komandoların" Türkiye'de ve Avrupa'da yürüttükleri terör faaliyetleri hakkında Belçika'da Yabancılar Sosyal Servisi tarafından bir rapor hazırlanmıştır.

Raporda bozkurtların amaçları, çalışma yöntemleri sahip oldukları destekler hakkında bilgi verilmekte, MİT ile işbirliği yaptıkları, solcular hakkında sürekli bilgi verdikleri açıklanmakta ve özetle şöyle denilmektedir:

"Türk İşçileri Ülkü Ocağı" adı altında yeni bir örgüt kuracaklardı. Bu örgüt, bozkurtlar için paravana görevini görecekti. Ancak yabancılar için eylem komitelerinin müdahaleleri karşısında bu toplantı yapılamamıştır.

"Ancak bu örgütün gizli şekilde faaliyetini sürdüreceği muhakkaktır. Bu bakımdan bu grubun bütün faaliyetleri derhal gün ışığına çıkartılmalı. Türklerle birlikte çalışan tüm örgütler durumdan haberdar edilmelidir. Belçika'da Bozkurtlar'ın gizli bir faaliyeti varsa, bu örgüt derhal açığa çıkartılmalıdır."

Yunan Barış Komitesi, DİSK' e mesaj gönderdi...

"Halklarımızın birbirinden nefret etmeleri için hiç bir neden yok..."

● "Halklarımız. kin tahriklerini ve yabancı boyunduruğunu lanetleyerek birlikte kendilerine yaraşır bir dostluk, barış ve işbirliği geleceğini inşa edeceklerdir."

Yunanistan Uluslararası Yumuşama ve Barış Komitesi Genel Sekreteri S. Korakas, DİSK Genel Başkanlığına bir mesaj göndermiş ve l Mayıs İşçi Bayramına yapılan saldırıyı kınamıştır. S. Korakas'ın mesajı aynen şöyledir:

"Sevgili Dostlar,

Yunan Uluslararası Yumuşama ve Barış Komitesi, I Mayıs dolayısıyla düzenlenen emekçilerin barışçıl toplantısına karşı Türkiye gerici güçlerinin giriştiği kaba saldırıyı şiddetle protesto eder. Türkiye emekçilerine karşı girişilen bu canice saldırı Türkiye'deki faşist ve şoven çevrelerin ülkedeki barışçıl ilerici işçi hareketinin görkemli yükselmesi karşısında uğradığı korku ve paniği göstermektedir.

Ülkemizin tüm barış güçleri adına, katledilen işçilerin ailelerine en derin başsağlığı dileklerimizi iletiriz. Dökülen kan canileri ve emperyalist efendilerini boğacak ve Türkiye'de demokrasi ve toplumsal ilerleme yolunu açacaktır.

Türkiye Halkına, 23 ve 24 Nisan 1977'de toplanan Yunanistan Barış Kurucuları Genel Meclisi ile ülkemizin tüm barış güçlerinin kardeşçe selamlarını yolluyoruz. Sizin gibi bizler de halklarımızın birbirlerinden nefret etmelerine hiç bir nedenin bulunmadığına inanıyoruz. Onları birbirlerinden ayıran hiçbir şey yoktur. Tersine, ortak düşman olan emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı savaşımda birleşmişlerdir.

Halklarımız kin tahriklerini ve yabancı boyunduruğunu lanetleyerek birlikte kendilerine yaraşır bir dostluk, barış ve işbirliği geleceğini inşa edeceklerdir.

Kardeşçe selamlarımızla,"

KISA... KISA ... KISA...

İstanbul Süt Endüstri Kurumunda grev kararı alındı

İSTANBUL-(İSTA)

İstanbul Süt Endüstrisi Kurumunda DİSK'e bağlı Türkiye Gıda-İş Sendikası grev kararı almıştır.

150 işçinin çalıştığı Süt Endüstrisi Kurumu işvereni ile Gıda-İş Sendikası arasında daha önce sözleşme görüşmeleri başlamış, ancak parasal konularda anlaşmaya varılamayınca uyuşmazlığa düşülmüştü.

Sendika yetkilileri normal olarak prosedür gereği grev kararı alındığını kararın işyerine asıldığını, gerekli yerlere de bildirildiğini söylemişlerdir.

Antalya Yağ Sanayiinde sözleşme imzalandı

İSTANBUL-(İSTA)

Antalya'da kurulu Yağ Sanayii T.A.Ş. ile DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası arasında sözleşme imzalanmıştır.

Bundan bir müddet önce başlatılan sözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanınca uyuşmazlığa düşülmüştü. Ancak daha sonra uyuşmazlığın ortadan kaldırılması için işveren yeni tekliflerle gelmiş, bu teklifler de işçilerce benimsendiğinden sözleşme imzalanmıştır.

İmzalanan sözleşmeye göre işçilerin ücret zammı; iki yıl için 70 lira olmuş, yılda iki maaş ikramiye sağlanmıştır. Yılda 500 lira yakacak parası ile birlikte birçok sosyal haklar da sözleşmede yeralmıştır.

Ersözler Nebati Yağ Fabrikasında greve gidiliyor

Çorlu'da kurulu Ersözler Nebati Yağ Fabrikasında, işveren son toplantıya katılmayınca, yetkili durumda olan DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın grev hakkı doğmuştur.

Bu işyerinde işveren 275/10. maddeye göre yapılan toplantıya da gelmemişti. Bölge Çalışma Müdürlüğü 275/15. maddeye göre ikinci bir toplantı gün, yer ve saatini her iki taraf da bildirmiş, ancak işveren bu toplantıya da gelmemiştir.

Gıda-İş Sendikasından alınan bilgilere göre altı işgünü içinde grev kararı işyerine asılacak, akabinde en kısa zamanda greve gidilecektir.

Öteyandan İzmir'de kurulu Tariş Pamuk Yağı Kombinası'nda da uzlaştırma Kurulu'nun kararı Gıda İş Sendikası Yürütme Kurulunca reddedilmiş, grev hakkı doğmuştur.

Mahkeme, Gün Plastik grevinin yasal olduğuna karar verdi

İSTANBUL-(İSTA) -

İstanbul'da kurulu Gün Plastik işyerinde işverenin DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası aleyhine açtığı dava sonuçlanmış, mahkeme Lastik-İş lehine karar çıkarmıştır.

Bundan bir süre önce DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası Gün Plastik işyerinde grev kararı almıştı. Kararın alınmasından sonra grev oylaması istenmiş oylama sonucu çoğunluk greve "evet" demişti. İşçilerin çoğunluğunun greve "evet" demesinden sonra işveren grev oylamasının sonucuna itiraz etmiş ve Bakırköy İş Mahkemesi nezdinde dava açmıştı.

UYUŞMAZLIKLAR

Maden-İş Çelik Sanayi ve Mahle Piston' da Uzlaştırma Kuruluna başvurdu

Derince'de kurulu Çelik Sanayii tesisleri ve Kuruçeşme'deki Mahle Piston Sanayii tesislerinde DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası ile işverenler arasında yapılan toplusözleşme görüşmelerinde ortaya çıkan anlaşmazlık üzerine, taraflar Uzlaştırma Kuruluna gitmişlerdir.

Maden-İş Sendikası Kocaeli Bölge Başkanı Fehmi Altun, Uzlaştırma Kurulunun vereceği kararın kabul edilmemesi halinde her iki işyerinde de grev kararı alınacağını bildirmiştir.

DİSK'e bağlı Besin-İş Turyağ'da uyuşmazlığa düştü

İZMİR-(İSTA) -

DİSK'e bağlı Besin - İş Sendikası ile İzmir'de kurulu Turyağ Fabrikası işvereni arasında sürdürülen toplusözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamamış ve uyuşmazlık zaptı tutulmuştur.

950 işçinin çalıştığı işyerinde, işverenin özellikle parasal konularda anlaşmaya yanaşmadığını belirten sendika yetkilileri, isteklerinin kabul edilmemesi halinde greve gideceklerini söylemişlerdir.

Mannesman grevi 6. ayını doldurdu

DİSK'e bağlı T. Maden-İş Sendikasının 14 Aralık 1976 tarihinde başlattığı Mannesman Sümerbank Boru Fabrikasındaki grev 6. ayını doldurmuştur.

700 işçinin çalıştığı işyerinde uygulanan grevin dışında, T. Maden-İş Sendikasının 9 işyerinde daha grev uyguladığı bildirilmiştir. T. Maden-İş Sendikasından alınan bilgiye göre, ayrıca 25 işyerinde de grev kararı alınmış bulunmaktadır.

Öteyandan, 300 işçinin çalıştığı Siemens'deki grevin de Mannesman grevi ile aynı günde başladığı belirtilmiş ve bu işyerinde de grevin sürdüğü bildirilmiştir. Fotoğrafta Mannesman İşçileri görülüyor....

15,16 Mayısta yapılan Teşkilat toplantısından sonra bildiri yayınlandı

Basın-İş seçimlerde MC iktidarını düşürecek yönde oy kullanılması için çağrı yaptı

DİSK'e bağlı Basın - İş Sendikası 15-16 Mayıs günlerinde yaptığı teşkilat toplantısında, Türkiye'nin ekonomik ve politik alandaki gelişmelerini gözden geçirmiş ve toplantı sonunda yayınlanan bildiriyle 5 Haziran seçimlerinde yurtseverleri "MC iktidarını düşürecek yönde" oy kullanmaya çağırmıştır.

Yapılan açıklamada " I Mayıs günü işçi sınıfı ve yandaşlarının üzerine yağdırılan kurşun yağmurunun, emperyalistler, onların casus örgütleri uzantısı MC iktidarı ve bozguncu ajan-provokatörlerin ortaklığını sergilediği belirtilmiş ve şöyle denmiştir.

"İşçi sınıfının başını çektiği bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde askeri üsleriyle, casusluk örgütleriyle, ekonomik ve politik hegemonyasıyla halkımızı örümcek ağı gibi sarmış emperyalizmin; "aşırı milliyetçilik" perdesi altında savunuculuğunu yapan vatan satıcıları, onların siyasi örgütleri ve faşist cellatları emekçi halkımıza teşhir edilmelidir."

I Mayıs günü işçi sınıfına yapılan saldırıyla ilgili olarak Macar Kültür Sendikası Genel Sekreteri Emil Kimmel, DİSK'e bağlı Basın İş Sendikası Genel Başkanı Burhan Şahin'e bir mesaj göndererek "caravarca yapılan bu provokasyonun" kendilerini ciddi bir şekilde sarstığını belirtmiş ve "ölen vatandaşlarınızın anısına en derin saygılarımızı sunarız. İlerici dünya er geç terörizmi yenecektir."demiştir.

TÖB-DER, Filistin öğretmenleriyle dayanışmanın güçlendirildiğini açıkladı

İZMİR- (THA) -

TÖB-DER İzmir-Manisa Bölge Temsilciliği " 15 Mayıs Filistin Öğretmenleri ile Dayanışma Günü"nedeniyle yaptığı açıklamada, Filistin Arap halkına zulmeden, Tel-El-Zaatar katliamını düzenleyen ABD emperyalizmini ve onun maşası İsrail siyonizmini şiddetle kınadıklarını söylemistir.

TÖB-DER İzmir-Manisa Bölge Temsilcisi Turgut Yılmaz, imzasıyla yapılan açıklama şöyledir:

"TÖB-DER emperyalizme ve faşizme karşı mücadele eden tüm halkları yürekten destekler. TÖB-DER her türlü ırkçı-şoven baskıların ve emperyalist saldırıların karşısındadır.

TÖB-DER bütün ülkelerin işçilerinin birliğinden yanadır. Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanarak emperyalist işgalin kaldırılmasını ve Filistin Arap halkının kendi geleceğini özgürce seçme hakkının kabul edilmesini isteriz."

Genel-İş Sendikası iki belediyede toplusözleşme imzaladı

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Konya ve Silvan belediyelerinde toplusözleşme imzalamıştır.

Konya Belediyesi ile DİSK'e bağlı Genel -İş Sendikası arasında uzun süredir devam eden uyuşmazlık toplu iş sözleşmesinin imzalanmasıyla sona ermiştir.

Genel-İş Sendikası Konya Şubesi Başkanı Bekir Büyükcan'ın verdiği bilgiye göre, sözleşmeyle sendika üyesi işçilerin birinci yıl ücretlerine 20, ikinci yıl 30, üçüncü yıl da 30 lira zam yapılmıştır.

Günlük yemek parası yardımı 20 lira artırılarak 30 liraya çıkarılmış, ayrıca, vasıflı işçilere günde 30 lira "vasıflılık zammı" verilmesi kararlaştırılmıştır.

Toplusözleşmeyle işçilere daha başka sosyal haklar alındığı da bildirilmiştir. Genel-İş Sendikası'na üye 40 işçinin çalıştığı Silvan Belediyesi'nde imzalanan topluiş sözleşmesi ile işçilerin günlük ücretlerine iki yıl için 50 lira zam yapılmıştır.

Belediye Başkanlık Odası'nda düzenlenen imza törenine, Genel-İş Sendikası Diyarbakır Şubesi Başkanı Ruhi Koç, Belediye Başkanı Rauf Azizoğlu ve Belediye Encümen üyeleri katılmışlardır.

1 Mayıs 1977'den itibaren geçerli olan toplu iş sözleşmesi ile işçilerin günlük ücretlerine birinci yıl 20, ikinci yıl ise 30 lira zam yapılmış. Yakacak ödentisi de 1000 lira olarak saptanmıştır.

Yozgat'ta 252 sakat ve eski hükümlü iş arıyor

Yozgat'ta 252 sakat ve eski hükümlünün çeşitli işkollarında çalışmak üzere iş aradığı açıklanmıştır.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Yozgat Şubesi Müdürü Süleyman Akdağ'ın verdiği bilgilere göre, genel aftan sonra kuruma başvuran 107 eski hükümlü iş istemiştir. Eski hükümlülerle birlikte 145 sakat yurttaş da iş aramaktadır. Şube Müdürü son bir yılda Yozgat'ta ancak 65 sakat ve eski hükümlüye iş sağlanabildiğini söylemiştir.

İşçi Bulma Kurumu tarafından sakat ve eski hükümlülerden başka 290 kişiye daha iş sağlanmıştır.

DIŞ BASINDAN YORUMLAR **unsere zeit**

PAKİSTAN OLAYLARI VE ARDINDAKİ GERÇEKLER

Kanlı olaylar, bugün Pakistan'ın içinde bulunduğu bunalımı gi - derek keskinleştiriyor. Yaklaşık 20 kentte baş gösteren olaylarda çok sayıda insan öldü, yüzlerce Pakistanlı yaralandı. Hükümet, muhalefet liderlerini tutukladı, sıkıyönetim ilan etti ve ordudan yardım istedi. 7 Mart seçimlerinden bu yana gelişen bu çatışmaların ardındaki gerçekler iyice belirginleşiyor.

7 Mart seçimlerinde Pakistan Halk Partisi (PPP) 220 sandalyelik meclisde 155 üyelik kazandı. Şu andaki olaylara neden olan Pakistan Ulusal İttifakı ise 36 sandalye ile sınırlı kaldı. Bu durumda muhalefet, seçimle elde edemediğini, olaylar çıkartarak, darboğazlar içerisindeki Pakistan ekonomisini daha da yıpratarak elde etme yöntemine başvurdu. Bu davranışların gerekçesi olarak da Pakistan seçimlerine hile katıldığı iddiasını gösteriyor.

Ne var ki, muhalefetin gerçek niyeti gizli kalmadı. Hükümeti devirmek ve iktidara gelmek amacını taşıyan muhalefet liderleri seçimlerdeki tavırlarını seçim sonrasında da tekrarladılar. Ancak gerek muhalefet liderleri, gerekse eski hava generallerinden Aşkar Han, seçim kampanyası sırasında yalnızca Pakistan Ulusal İttifakı'nın kazanacağı bir seçimin seçim sayılabileceğini açıkladıklarını unutmuş görünüyorlar.

Pakistan'da olaylar gelişirken, muhalefetin sürekli saldırı yöntemini uyguladığı, Başbakan Zülfikar Ali Butto'nun ise uzlaşmacı ve sakin bir yaklaşımla bunalımı çözümlemeye çalıştığı dikati çekiyor.

Pakistan olaylarının kökü, İngiltere'ye karşı verilen bağımsızlık savaşına kadar dayanıyor. İngilizler bölgeye bağımsızlık tanırken, Hindular ve Müslümanlardan oluşan iki din grubu arasında saçtıkları ayrılık tohumlarının meyvalarını bölgenin Hindistan ve Pakistan olmak üzere ikiye ayrılmasıyla toplamışlardı. 1947'de Pakistan kuruldu. Büyük toprak sahipleri ve büyük burjuvazi, iktidarı ve ekonominin önemli kaynaklarını ele geçirdiler. Müslümanlığı, kendi fetih politikalarına alet ederek, Hindistana karşı saldırılar düzenlediler. Bu arada askeri idareden medet umuyorlardı. 1971'de, Pakistan gerici güçlerinin başlattıkları savaş Bengaldeş'in bağımsızlığı ile sona erince, Pakistan'daki askeri idare de son buldu. Zülfikar Ali Butto Başbakan oldu.

Pakistan Halk Partisi'nin önde gelen lideri Butto, emperyalizmin ekmeğine yağ süren savaşcı politikayı terketti ve barışçı bir politika izlemeye başladı. Küçük ve orta burjuvazinin desteklediği Butto, bazı sosyo-ekonomik reformlar da yaptı. Ağır sanayiinin önemli işletmeleri, özel bankalar, sigorta şirketleri ve deniz ulaşım şirketleri devletleştirildi. Toprak reformu yapıldı. Bu reform, büyük toprak sahiplerinin engellemeleriyle karşılaştığı için son derece yavaş bir şekilde gerçekleştirilebilmekteydi. Sanayi işçilerinin asgari ücretleri artırıldı. İşçilere yönetime katılma hakkı tanındı.

Ne var ki Butto, Pakistan için kapitalist yoldan kalkınmayı seçmişti. Kapitalizmin dünya çapındaki krizi, Pakistan'ı da etkisine aldı. 1972 yılında 152,9 milyon Rupi fazlayla kapanan Pakistan ödemeler dengesi, bunun sonucu olarak 1976'da 10,8 milyar Rupi açık veriyordu. Enflasyon oranı yüzde 20 ile 30 arasında oynuyordu. Kısacası kapitalist kalkınma yolu Pakistan'da da iflas etmişti.

Pakistan Ulusal İttifakı işte bu durumdan yararlanıyor. Halkın, kapitalizmin yolaçtığı sorunlarından, kendi amaçları doğrultusunda yararlanmak istiyor. Devletleştirilmiş bulunan işletmelerin yeniden özel sektöre devri, Hindistan fethi, toprak reformuna son verilmesi gibi. Pakistan halkının gerçek çıkarlarına aykırı taleplerle ortaya çıkıyor ve bunları halka maletmeye çalışıyor.

Üç konuya çözüm bulmakta güçlük çekiliyor

Suudi Arabistan'la ARAMCO arasında anlaşmaya varılamadı

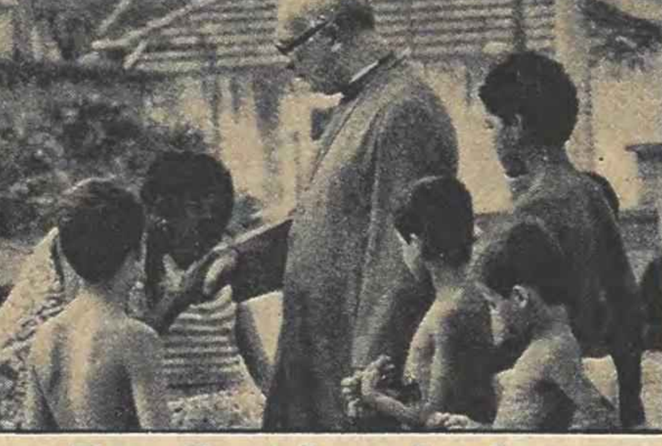
POLİTİKA-(ÖZEL)

Suudi Arabistan'ın ARAMCO'yu (Arap-Amerikan Petrol Şirketi) devralması konusunda yapılacak anlaşmanın imzalanamadığı bildirilmiştir. Geçen Sonbahar, Suudi Arabistan'ın Petrol ve Maden Kaynakları Bakanlığı sekreteri Abdül Aziz el Turki, böyle bir anlaşmanın çok yakında imzalanacağını bildirmişti. Oysa o zamandan beri bu konuda herhangi bir gelişme sağlanamadığı açıklanmıştır.

Öğrenildiğine göre, Mart sonlarında iki kere gizli toplantı yapmış olan Prens Fahd başkanlığındaki Yüksek Petrol Konseyi, bellibaşlı üç konuya çözüm bulmakta güçlük çekmiştir. Bunlardan biri, Suudi Arabistan'ın, yalnız krallık içindeki değil, bütün ARAMCO çalışmalarına egemen olmak istemesi ve ARAMCO'nun araştırma ve teknik servis bölümlerini vermede isteksiz davranmasıdır.

İkinci sorun, krallık içinde 2100 mili bulan petrol boru hatlarıdır. Suudi Arabistan bunların da % 100 denetimini alma isteğindedir ARAMCO'yla birlikte çalışan EXXON, Texaco, Mobil ve Standart Oil firmaları ise böyle bir şeye kesinlikle razı değillerdir.

Üçüncü sorunda, yapılacak devir işleminin yasallığıyla ilgilidir. 1974 yılında ARAMCO'nun % 60 ına sahip olan Suudi Arabistan, şimdi şirketin kesin denetimini nasıl ele geçireceğini düşünmektedir.

Brezilya'da rahiplere yapılan baskılar arttı

POLİTİKA-(ÖZEL)

Brezilya'da, binlerce yurtseverin tutuklanmasına ve işkence görmesine ve öldürülmesine karşı çıkan din adamlarının sayılarının giderek arttığı bildirilmektedir. Bu arada baskılara paralel olarak din adamlarının ilericilerin yanında saf tuttukları, bu nedenle de faşist rejim tarafından cezalandırıldıkları haber verilmektedir. Fotoğrafta, Sao Paolo civarındaki bir işçi mahallesinde sevgiyle karşılanan ilerici bir din adamı görülüyor.

Kathleen Kasırgası Amerika tarih bilgisini değiştirdi

Amerika'da esen Kathlen kasırgası Amerika'nın tarihi hakkındaki bilgilerin değişmesine yol açmıştır. Birkaç ay öncesine kadar, bu kıtaya ilk insanların 20.000 yıl önce Bering Boğazını aşarak geldiklerine inanılırken, kasırga sırasında toprak altüst olmuş ve en az 100.000 yıl önce yaşadığı saptanan bir insanın kemikleri toprak yüzeyine çıkmıştır.

İngiltere ve Güney Afrika'da savaşa karşı

Afrika devletleri Zambiya'yı destekliyor

LUSAKA-(ANKA-DPA)

Afrika devletleri, Zambiya ile ırkçı Rodezya rejimi arasında çıkacak bir savaşta Zambiya'yı destekleyeceklerini bildirmişlerdir. Tanzanya Savunma Bakanı Rasid Kavava, Lusaka'ya giderek Zambiya askeri yetkilileri ile yapılabilecek yardım konusunda görüşmelere başlamıştır. Kavava'nın Tanzanya Devlet Başkanı Julius Nyerere'nin özel demecini Zambiya Devlet Başkanı Kenneth Kaunda'ya getirdiği bildirilmektedir.

Zambiya hükümetinin yarı-resmi organı olan "Daily Mail" gazetesi, başyazısında Afrikalı halkın Zimbabwe olarak adlandırdığı Rodezya'nın bağımsızlığı için mücadele eden gerillaları, "ellerindeki bütün imkanlarla, Zambiya, Mozambik ve Botsvana daki üslerden mücadeleyi sürdürmeye ve bunun yaratabileceği sonuçlara aldırmamaya" çağırmıştır. Gazete, Zimbabwe kurtuluş savaşçılarının sonuna kadar ne pahasına olursa olsun destekleneceğini bildirmiştir.

Bu arada, Botsvana'da bulunan üslerden Rodezya'ya karşı harekatta bulunan gerillaları izledikleri iddiasıyla Botsvana topraklarına giren 150 kişilik bir Rodezya askeri birliğinin geri çekildiği açıklanmıştır. Botsvana'nın başkenti Gabarrone'den bir açıklama yapan Devlet Başkanı Seretse Khama'nın sözcüsü, helikopterlerin desteğinde saldıran Rodezya birliklerinin bir Botsvana askeri kampını tahrip ettiklerini söylemiştir. Olay sırasında ölen ya da yaralanan olup olmadığı konusunda bir açıklama yapılmamıştır. İngiltere Dışişleri Bakan Yardımcısı Greyham, böyle bir savaşın kimse tarafından hoş karşılanmayacağını söylemiş ve Rodezya'yı gerginliği artıracak hareketlerden çekilmeye çağırmıştır.

Güney Afrika Başbakanı John Vorster'in ABD Başkan Yardımcısı Walter Mondale ile buluşmak üzere Viyana'ya gelmesi protestoyla karşılanmıştır. Avusturya halkının, Vorster'i kınayan ve Güney Afrika ile dayanışmayı dile getiren pankartlarla başbakanlık önünde gösteri düzenledikleri öğrenilmiştir.

Güney Afrika'daki madenlerde siyah işçilerin korkunç uygulamalara tabi tutuldukları açıklandı

JOHANNESBURG-(İSTA)

Güney Afrika'daki madenlerde çalıştırılan siyah işçilerin korkunç uygulamalarla karşı karşıya kaldıkları ve her türlü kötü yola itildikleri açıklanmıştır.

En büyük altın arama şirketlerinden Anglo-American Corp. Şirketinin 1975 yılında hazırladığı ve madenlerde çıkan ayaklanmaların nedenini araştıran bir raporun London Times tarafından ele geçirilmesiyle ortaya çıkan bu durum tek kelimeyle korkunçtur.

Rapora göre, madenlerdeki çalışma koşulları son derece ağırdır.

Manahem Begin'in Başbakan olması bekleniyor

İsrail seçimlerini sağcı Likud Hareketi kazandı

TEL AVİV-(A.A.)

İsrail'de 17 Mayısta yapılan genel seçimler büyük sürprizle sonuçlanmış ve sağcı "Likud Hareketi Partisi" beklenmedik şekilde seçimleri kazanmıştır.

İlk alınan seçim sonuçlarına göre, Likud Partisi 41, iktidardaki İşçi Partisi ise 32 milletvekili çıkarmışlardır. "Dash" Partisi 14, "Ulusal Dinci Parti" 12, Komünist Parti "Rakah" ise 6 sandalye kazanmışlardır.

Seçim sonuçları belli olmaya başladıktan sonra bir demeç veren Likud Partisi sözcüsü, "seçimleri kazandık" demiş, şöyle devam etmiştir: "İsrail TV'sinin ilk tahminleri bizim lehimize biraz fazla iyimser olsa bile seçimleri kazandık.

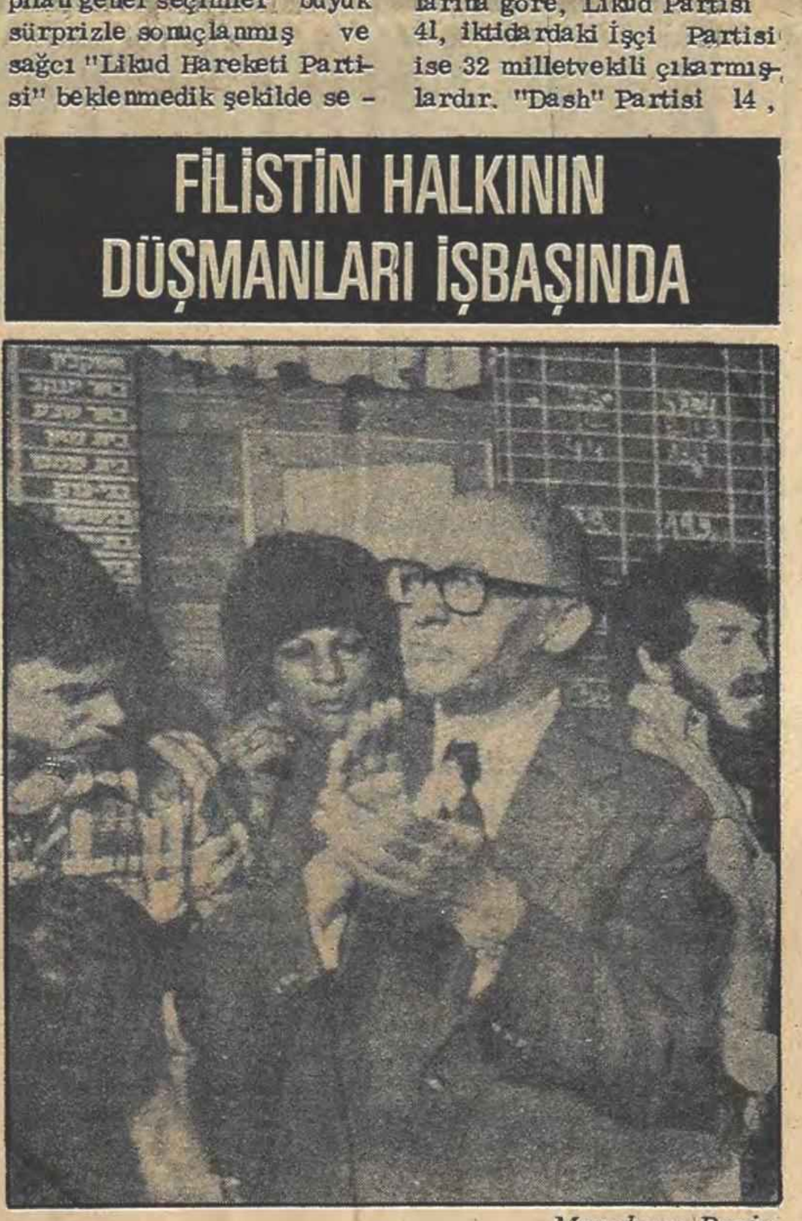
Seçimi kaybeden "İşçi Partisi" kampanya Başkanı Haim Barlev ise, "Ben geçici rakamlara itibar etmem. Kesin sonuçları bekleyelim" şeklinde konuşmuştur.

Seçimlerde 14 sandalye kazandığı bildirilen "Dash Partisinin" lideri Yigal Yadin, partisinin yeni hükümete mutlak surette gireceğini önesürmüş, ancak bunun için partisinin temel ilkelerinin, koalisyon kuracakları öteki partilerce kabul edilmesinin şart olduğunu belirtmiştir. Yadin, bu ilkeler arasında, seçim sisteminin değiştirilmesinin başta geldiğine de dikkati çekmiştir.

Öteyandan, şimdiye kadar İsrail'i yönetmekte olan "İşçi Partisi" seçimlerde başarısızlığa uğradığını kabul etmiştir. İşçi Partisi sözcüsü, İsrail televizyonunda yayınlanan rakamların gerçeklere çok yakın olduğunu söylemekle yetinmiştir.

"İşçi Partisi"nin yeni lideri Şimon Peres ise, seçim sonuçlarının belli olmasından sonra yaptığı açıklamada "kötü bir yenilgi aldık. Bu bizim için acı bir sürpriz oldu." demiştir.

FİLİSTİN HALKININ DÜŞMANLARI İŞBAŞINDA

Manahem Begin

LİKUD HAREKETİ NEDİR?

İsrail'de seçimleri kazanacağı bildirilen sağcı "Likud Hareketi" 4 partiden oluşmaktadır. Bunların bellibaşlı ikisi, Manahem Begin'in lideri bulunduğu "Herouth Partisi", öteki ise Simhab Erlich'in "Liberal Partisidir" Geri kalan iki küçük siyasal kuruluşu da İşçi Partisinden kopan ayrılıkçılar oluşturmaktadır.

"Herouth Partisi'nin" ana politikası, ülkede emekçileri sömürme ve kapitalist yoldan kalkınmayı sağlama, ilericiliğe düşmanlık ve İsrail işgali altındaki topraklarda taviz vermeyi red şeklinde özetlenebilmektedir. Manahem Begin, işgal altındaki topraklarda bir Filistin Devleti kurulmasının İsrail'in güvenliğini tehlikeye düşüreceğini ileri sürmektedir.

Fransa'da "Solun Birliği"nin iktidara gelmesi olasılığı artıyor

- **Bazı çevreler, seçimlerin 1978'e kadar bekletilemeyeceği görüşündeler.**
- **Fransız Komünist Partisi'nin "ortak program"ın maliyetini açıklaması önemli tartışmalara yolaçtı**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa'da 1978 baharında yapılacak seçimlere henüz oldukça uzun bir zaman varken, iktidar değişikliği için 1978'e kadar beklenip beklenemeyeceği tartışılmaktadır.

Çeşitli Fransız basın organlarının haberlerine göre, kamuoyu, iktidardaki sağ koalisyonun artık uzun süre ülkeyi yönetemeyeceği ve seçimlerde, Sosyalist Parti ile Komünist Partisi ağırlığındaki "Sol'un Birliği"nin iktidara geleceği görüşündedir.

Sosyalist Parti ile Fransız Komünist Partisi arasındaki, asgari ilkeler de bir anlaşma niteliğinde olan "Orta Program" çerçevesinde, Komünist Partisi'nin, "Ortak Programının maliyeti"nin ne olacağı yolundaki bir raporun sonuçlarını açıklamasından sonra, Fransa'da tartışmalar yoğunlaşmıştır.

Humanité Gazetesinde yayınlanan "Ortak Programın maliyeti" konulu incelemeyi Sosyalist Parti hayretle karşıladığını bildirmiş, iktidardaki partiler ise, bu programın çok önemli ve radikal değişikliklere yol açacağı görüşünde birleşmişlerdir.

FKP'YE GÖRE, ORTAK PROGRAMIN MALİYETİ NEDİR?

Fransız Komünist Partisi'nin bazı çevrelerde "şok" olarak yorumlanan hesaplarına göre, uygulanacak temel ekonomik reformların bedeli oldukça yüksek olacak ve radikal değişimleri zorunlu kılacaktır.

Parti dışı çevreler, çeşitli yorumlar yaparken ve programı "hayali" olarak nitelerlerken, iktisatçılar, aslında öngörülen tedbirlerin ve bunların maliyetinin "hayalci" olmadığını, aksine, Komünist Partisi'nin zon zamanlardaki ılımlı tutumuna ters düşen radikal değişikliklere dayandığını ileri sürmüşlerdir.

Sol Birlik Cephesinin önemli ve ağırlıklı unsurlarından Sosyalistlerin belli bir huzursuzluğuna yol açan önerilerinde, Fransız Komünist Partisi, asgari ücretlerin yüzde 40 oranında yükseltilmesini, hastalık ve yaşlılık sigortaları ve sosyal yardımların milyarlara varan bir ölçüde artırılmasını, dolaylı vergilerin azalarak, gelir ve varlık vergilerinin artırılmasını, yatırımların hızlandırılmasını, ithalatın kısıtlanmasını önermektedir.

İktisatçılar FKP'nin maliyet hesaplarının özünü, "sermaye kesimlerinin de kendilerine düşen payı ödemeye başlayacakları" şeklinde yorumlamaktadırlar.

Buna karşılık, FKP, 1978'de Sol birliğin iktidara gelişinden sonra, yıllık kalkınma hızını yüzde 6 ile sınırlamış ve işletmelerin verimliliğinin artırılması ve israfların önlenmesiyle 40 milyar Franklık bir tasarruf sağlanabileceğini belirtmiştir. Yatırımlar ise, bugüne kadar özellikle görülmemiş bir oranda yılda yüzde 10 oranında artırılacak ve işsizliğe bu yolla çözüm bulunacaktır.

Uzmanlar, FKP'nin, ortak program çerçevesinde önerdiği ekonomik programın, ithalatı kısmaya ve ciddi müdahaleci gelişmelere yolaçacağı görüşündedirler.

Öteyandan Fransız Sosyalist Partisi, Komünist Partisi'nin kendi yönünden yaptığı bu açıklamalar üzerinde henüz resmî görüşünü belirtmemiş bulunmakla birlikte, bu ölçüde radikal değişiklikler konusundaki tavrının olumsuz olduğunu hissettirmiştir.

Üçüncü Bulgar Kültür Kongresi Sofya'da başladı

SOFYA-(ÖZEL)

18-20 Mayıs tarihleri arasında yapılacak "Üçüncü Bulgar Kültür Kongresi dün Sofya'da başlamıştır. 1800 delege ile 200 yabancı konuğun katıldıkları kongrede sanat ve kültürün sosyal rolünün artırılmasına ilişkin yöntem ve biçimlerin ele alınacağı, emekçilerin gereksinmelerine uygun hale getirilmesi ve sosyalist ahlakın yüceltilmesi konularının inceleneceği bildirilmektedir.

Bulgaristan'da büyük bir kültürel ve siyasal olay olarak nitelendirilen kongrede, ayrıca diğer ülkelerle, kültürel işbirliğinin geliştirilmesi ve kültürün dünyamızdaki barış hareketinin, yerleşmesine katkıda bulunması sorunlarının da ele alınacağı belirtilmektedir.

Komandoları Bölge Şerifleri ve FBI eğitiyor

ABD'de ilericilere karşı komando birlikleri kuruluyor

NEW YORK-(TASS-THA)

ABD'de devrimci gençliğin başkaldırılarını bastırmak amacıyla komando birliklerinin kurulduğu bildirilmektedir.

ABD'nin çeşitli yörelerinden alınan haberlere göre, bu komando birlikleri ya Emniyet Müdürlükleri, ya da Bölge Şeriflerinin daireleri yardımıyla eğitim görmekte ve silahlanmakta, bunlara özel taktikler öğretilmektedir New York Times Gazetesinin haberine göre ise, ülkede bu türden üç bin kadar komando birliği bulunmaktadır.

ABD'nin büyük kentlerinde yapılan bir gözlemin sonucunda komando birliklerinin New York, Chicago, Boston, Philadelphia ve San Francisco'da olmak üzere, bütün büyük kentlerde bulunduğu ve genellikle de ileri gelen polis yetkilileri ve Federal Soruşturma Bürosu (FBİ) ajanları tarafından eğitildikleri saptanmıştır.

Yetkililer bu komando birliklerinin kuruluşundaki asıl amacı gizlemekle birlikte, bunların gençlik hareketlerini bastırmayı hedef aldığı açıkça ortadadır.

Sosyalist olmayan ülkeler petrol sıkıntısına düşecekler

KÖLN-(ANKA-DPA)

Sosyalist ülkeler dışındaki dünya uluslarının 1980 ve 1990 yıllarında büyük bir petrol kriziyle karşı karşıya kalacakları bildirilmektedir. Alternatif Enerji Stratejileri Araştırma Kurulu (WAES) adlı ve dünyanın çeşitli ülkelerinden 70 kadar uzmanın çalıştığı bir kuruluş tarafından hazırlanan rapora göre, 2000 yılına geldiğinde batılı ülkelerin petrol açığı, günde 15-20 milyon varile ya da 750 milyon ile 1 milyar tona ulaşacaktır.

2,5 yıllık uzun araştırmalar sonunda hazırlanan raporda, bu açığın o zamana kadar petrol fiyatlarını yüzde 50 artırmış olacağı petrol tüketiminin yarı yarıya kesilmiş olacağı, kömür üretiminin iki mislinden fazla bir artış göstereceği ve nükleer enerji kullanımının en az yüzde 13 oranında artmış olacağının varsayılmasına rağmen meydana geleceği öne sürülmekte ve acil tedbirlerin vakit geçirilmeden alınması savunulmaktadır.

20. yüzyılın en büyük açık artırması İngiltere'de yapılıyor

MENTMORE(AJANSLAR)

Yalnız içinde bulunan eşyaların milyonlarca dolar ettiği bildirilen bir İngiliz şatosunun açık artımayla satışa çıkarıldığı bildirilmektedir. 900 dönümlük bir arazı ile çevrili şatoya kaç para istendiği belirtilmemiş, yalnızca artırmanın birkaç milyon sterlin ile başlayacağı açıklanmıştır.

Dünyamızda milyonlarca insan açlığın ve yoksullugun pençesinde kıvranırken, ABD'nin ve Avrupanın milyonerleri özel uçakları ve helikopterleriyle açık artırmaya katılmaya gelmişlerdir. Dünyanın ünlü zenginlerinin şato içindeki eşyalarla ilgilendikleri, şatoya fazla itibar etmedikleri belirtilmektedir.

Artırmayı "Sotheby" adlı bir firmanın yönettiği, şato çevresine sirk çadırlarını andırır çadırlar kurdurduğu ve artırmayı büyük bir gizlilik içinde hazırladığı ileri sürülmektedir.

Dünyamızda milyonlarca çocuk çikolata yiyemezken, artırmada altın kaplamalı bir çikolata kutusunun birkaç bin sterline satılacağı, pek çok aile oturmak için bile sandalye bulamazken, 17. yüzyıl yapısı Fransız mobilyaları büyük paralarla alıcı bulacaktır.

Şato önünde "Sotheby" şirketi tarafından kurdurulan çadırlarda 3739 parça eşyanın satılacağı, yalnızca bu eşyaların büyük fiyatlarla alıcı bulacağı ileri sürülmektedir.

Bu eşyalara ödenecek paraların birçok kişiye iş sahası sağlayaçak yatırımlara, birçok çocuğun karnının doymasını sağlayacak girişimlere ve sosyal kapsamlı kanunların gerçekleşmesine yarayabileceği iddia edilmiştir.

FKÖ, Carter'ın "Filistin yurdu" planını manevra olarak niteledi

BEYRUT-(ANKA-DPA)

Filistin Kurtuluş Örgütü, ABD Başkanı Carter'ın "bir Filistin yurdu için çalışmaya hazır olduğu" şeklindeki sözlerini, "bir Amerikan manevrası" olarak nitelendirmiştir.

FKÖ Merkez Komitesi üyesi Abu İcad "örgütün resmi organı "Filistin At Taura" Gazetesine verdiği demeçte, Filistinlilerin, Ürdün devleti bünyesi içinde bir yurt arzu etmediklerini belirtmiştir.

...SEÇİM 1977 ...SEÇİM 1977... ...SEÇİM 1977 ...SEÇİM 1977... ...SEÇİM 1977...

SEÇİME 15 GÜN VAR

Demirel MSP'nin defterinin dürülmesini istedi

ANKARA (İSTA)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, dün Bolu, Sakarya ve Kocaeli illerinde düzenlenen mitinglerde konuşmuş, "AP'nin tek başına iktidar istediğini tekrarlayarak, MSP, CHP'nin koltuk değneği olmaya hazırlanıyor. Millet MSP'nin defterini dürmelidir." demiştir.

CHP iktidarının kıtlık, yokluk ve çaresizlik dönemi olduğunu önesüren AP Genel Başkanı, CHP'nin köylünün esnafın ve işçinin umudu olamayacağını söylemiş. "Halk Partisi Türkiye'de düzeni yıkmaya kalkanların umududur" şeklinde konuşmuştur.

AP Genel Başkanı Demirel özetle şunları söylemiştir:

"Siyasi iktidar askıda kalmamalıdır. Ülkenin idaresi ehline verilmelidir. Bu takdirde istikrar olur, huzur olur, kalkınma başarı ile yürür. Hizmetler görülür.

MSP'ye verilen oylar Halk Partisi'ne verilmiş demektir. Halk Partisi'nin koltuk değneği olmaya hazırlanıyor, MSP. Eksiğini tamamlayacak. Millet bunu görmüştür. İktidara getirmediği Halk Partisi'ni Milli Selamet Partisi'nin u omuzuna bastırarak iktidar yapmayacaktır. Ciddiyetten uzak olarak MSP memleket siyasetinde bir yara olarak ha barındırılmamalıdır. Millet bunun da defterini dürmelidir.

18 yaşını dolduran gençlerimize seçime iştirak hakkı verilmelidir. Askerlik süresi kısaltılmalıdır. A Devletin yaşama yürütme ve yargı organlarının çok daha etkin çalışması lazımdır. Vatandaşın işleri daha çabuk görülmelidir. Adalet daha süratle dağıtılmalıdır.

DEMİREL'İNE AMERİKAN GAZETESİNE DEMECİ

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Amerikan gazetesi Christian Science Monitor gazetesine verdiği demeçte, "ABD Türkiye'ye baskı yapmaya devam ettiği sürece, Yunanistan'la aramızdaki sorunları çözmemiz mümkün olmayacaktır" demiştir.

Erbakan, müstehcen yayınların cezasının artacağını vaad etti

ÜNYE (ÖZEL)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, dün Ordu'nun Ünye ilçesinde düzenlenen mitingte yaptığı konuşmada, MSP iktidarında müstehcen yayınlarla mücadele için cezai yaptırımların arttırılacağını söylemiştir. Bu arada Erbakan, Trabzon'a giderek 40 yıl önce okuduğu ilkokulu ziyaret etmiştir.

"MÜSTEHCEN NEŞRİYATLA MÜCADELE

Erbakan, Ordu'nun Ünye ilçesinde partisinin düzenlediği mitingde konuşurken, "manevi kalkınma" yönünden neler yapacaklarını anlatmış, Anayasanın en fazla "umumi ahlakın korunmasına" önem verdiğini savunmuştur.

Öteyandan Necmettin Erbakan, Karadeniz bölgesine yaptığı seçim gezisi sırasında Trabzon'da 40 yıl önce okuduğu Gazipaşa İlkokulunu ziyaret etmiştir.

KOVUŞTURMA AÇILDI

15 Mayıs Pazar günü partisinin Antakya'da düzenlediği açık hava toplantısına geç gelen ve gece saat 21.00'de Atatürk caddesinde bir inşaatın 3. katında konuşan, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın seçim yasaklarına uyulmadığı gerekçesi ile MSP Antakya parti yöneticileri ile birlikte hakkında tutanak tanzim edilmiştir.

İlgililer, MSP Genel Başkanı Erbakan'a "seçim yasaklarına göre bu saatten sonra konuşamıyacağını bildirilmesi" üzerine Erbakan, kendisinin kapalı yerde olduğunu ve kapalı salon toplantısı telakki edilmesi lazım geldiğini söyleyerek, konuşmasını sürdürmüştür.

DP, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünü dava etti

ANKARA (ÖZEL)

Demokratik Parti Genel Başkan Yardımcısı Ve Cevat Önder dün Ankara Cumhuriyet Savcılığına başvurarak seçim kanunlarını çiğnedikleri gerekçesiyle Beden Terbiyesi Genel Müdürü ve Beden Terbiyesi İstanbul Bölge Müdürü hakkında kamu davası açılmasını istemiştir.

29 Gümüşhane Türkiye'nin en geri kalmış 10 ilinden biri

1973 Seçimlerinde oy kullanan seçmen sayısı:	83.510
1973 Seçimlerinde seçime katılma oranı:	% 66.8
1973 Seçimlerinde geçerli oy sayısı:	78.124
1977 Secimlerinde çıkaracağı milletvekili sayısı:	3

SON 4 GENEL SEÇİMDE PARTİLERİN GÜMÜŞHANE'DE ALDIKLARI OYLAR OY ORANLARI VE ÇIKARDIKLARI MİLLETVEKİLİ:

Yıllar	CHP		AP		MSP		MHP		DP		CGP		TBP		TİP		Bağımsız	
	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV
1961	37,8	2	26,8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1965	28,6	1	41,1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23,2	—
1969	30,6	2	37,3	2	—	—	2,6	—	—	—	9,7	—	—	—	0,9	—	17,4	—
1973	19,5	1	36,5	2	24,9	1	4,0	—	2,4	—	1,7	—	—	—	—	—	11,0	—

5 HAZİRAN 1977 GÜMÜŞHANE MİLLETVEKİLİ ADAYLARI

CHP	AP	MSP	MHP	CGP	DP	TBP	TİP
Erol Tuncer M. Özdemir Hasan Ataman	Turgut Yücel M. Çatalbaş H. Y. Aker	M. O. Akkoyunlu A. E. Kocatürk H. Yıldırım	S. Kadakal O. Okutmuş C. Kekeçoğlu	Bu ilde seçime katılmıyor	T. S. Sekban İ. Sivrioğlu İ. İnci	Bu ilde seçime katılmıyor	Bu ilde seçime katılmıyor

1973 GÜMÜŞHANE MİLLETVEKİLLERİ
Erol TUNCER(CHP)
Mustafa KARAMAN(AP)
Turgut YÜCEL(AP)
M.Orhan AKKOYUNLU(MSP)

Gümüşhane gerek ekonomik gelişmişlik gerekse toplumsal uyanıklık bakımından Türkiye'nin uzun süreler en geri kalmış olan illerinden biri. Bu durum seçim sonuçlarını etkileyecek. İlde, kent ve kasaba merkezlerinde, oturan nüfusun tüm nüfusa oranı yüzde 16'yı aşmıyor. Bu niteliğiyle Gümüşhane Türkiye'nin en az kentleşmiş ili durumunda. Bölgenin ekonomik yetersizlikleri, Gümüşhane'den dışarıya Batı'nın büyük illerine, göç oranını artırıyor.

İldeki toplam sigortalı sayısı 3 bin civarında. Ciddi ve kayda değer bir sanayileşmeden söz etmek mümkün değil. Ancak kent merkezlerinde küçük sanayi ve zenaatkarlık yaygın.

Tarım kesimine, araç ve gereçlerin yüzde 74'ünün geleneksel ve ilkel olduğu oldukça geri bir teknoloji hakim. Ekilebilir toprakların yüzde 65'i üzerinde tahıl tarımı, yüzde 27'si üzerinde de endüstri bitkileri tarımı yapılıyor,

Toprakta, 50 dönümden az küçük ve 50-200 dönüm arası orta mülkiyet ağırlıkta. Toprakların genel verimsizliği ve geri tarım yöntemleri kırsal kesimler halkının yoksulluğuna ve giderek daha da yoksullaşmasına yolacıyor.

Tarımsal yapı ve ekonomik gelişme açısından Gümüşhane Türkiye'nin en geri 10 ilinden biri.

Böyle bir alt yapı sınıfsal tabloya, ticaret sermayesinin, kasaba eşrafının, kırsal kesimlerde zengin köylü ve aracı tüccarın ağırlığı, olarak yansıyor. MHP'nin ve MC'nin faşizan terörünün en yoğun olduğu illerden birinin de Gümüşhane olması raslantı değil. MHP ve MSP gibi partiler, bu ilde, kasaba eşrafı bir ayağı tefecilikte ve aracılıkta olan orta sermaye sınıfları arasında kendilerine destek buluyor ve yine yaygın orta sınıflarla, kırsal kesimlerin yoksul halkını etkileri altına alabiliyorlar.

5 Haziranda Gümüşhane 3 milletvekili çıkaracak. 1973 seçimlerine göre milletvekili sayısı 1 azalmış olacak. Bu azalmanın en çok AP'yi etkileyeceği söylenebilir.

1973 seçimlerinde, Gümüşhane CHP'nin en düşük oy aldığı illerden biri durumundaydı. 5 Haziranda, CHP'nin bu ilde de oy artırması bekleniyor. Bunun başlıca nedeni MC döneminde, ilde komando baskısının halkı camından bezdirmesi olacak. Ancak, Gümüşhane'de seçim sonuçları açısından en gerçeğe uygun tahmin 3 milletvekilliğinin CHP, AP ve MSP arasında bölüşülmesi.

30 Hakkari'de CHP'li İlçin'le AP'li Zeydan mücadele edecek

1973 Seçimlerinde oy kullanan seçmen sayısı :	33.205
1973 Seçimlerinde seçime katılma oranı:	%79.9
1973 Seçimlerindeki geçerli oy sayısı:	32.161
1977 Seçimlerinde çıkaracağı milletvekili sayısı:	1

Hakkarı tüm sayım verilerine ve tüm istatistik verilere göre, Türkiye'nin en az nüfuslu ve en geri ili olmaya devam ediyor. 126 bin nüfuslu Hakkari'de, kentleşme oranı yüzde 23 civarında. Ama, Hakkari merkezinin bile, bir kentten çok, büyücek bir köy niteliği taşıdığı düşünülecek olursa, bölgede ciddi bir kentleşmeden söz edilemeyeceği anlaşılır.

Hakkari'de sigortalı sayısı 1200 civarı, "işçi sayısı bundan daha az demek doğru olur." Bölgede gelişmekte olan bir küçük veya orta sanayiden söz etmek bile mümkün değil.

SON 4 GENEL SEÇİMDE PARTİLERİN HAKKARİ'DE ALDIKLARI OYLAR, OY ORANLARI VE ÇIKARDIKLARI MİLLETVEKİLİ

Seçim Yılları	CHP		AP		MSP		MHP		DP		CGP		TBP		TİP		BAĞIMSIZ	
	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV
1961	41,3	1	3,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,3	—
1965	37,5	—	5,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1969	33,9	—	27,7	—	—	—	0,2	—	—	—	37,0	1	—	—	0,6	—	—	—
1973	35,4	1	33,0	—	2.1	—	—	—	25,7	—	3,8	—	—	—	—	—	—	—

1973 HAKKARİ MİLLETVEKİLİ
Mikail İLÇİN(CHP)

5 HAZİRAN 1977 HAKKARİ MİLLETVEKİLİ ADAYLARI

CHP	AP	MSP	MHP	CGP	DP	TBP	TİP
Mikail İlçin	Ahmet Zeydan	Evliya Parlak	Bu ilde seçime katılmıyor	İlhan Kayhan	M. Kırıkkale	Bu ilde seçime katılmıyor	Bu ilde seçime katılmıyor

BAĞIMSIZ
H. Y. Acar

Tarımsal kesimde hayvancılık önde. Toprak mülkiyetinden çok sürülerin ve meraların mülkiyeti önemli. Bu mülkiyet de ağırlıklı olarak bir aşiret mülkiyeti şeklinde beliriyor ve aşiret reisleriyle, aşiretlerin önde gelen ailelerinin nüfuzunu artırmaya yarıyor.

Bölgede daha çok tahıl ekimine dayalı tarımda, ilkel teknoloji yüzde 94 oranında yer tutuyor. Öteyandan, Hakkari, topraksız aile oranının çiftçi ailelerinin yarısını aştığı, topraksızlık oranının en yüksek olduğu ilimiz. Buna karşılık toprakların yarısı dev işletmeler ve meralar halinde birkaç ailenin elinde.

Hakkari'inin toplumsal yapısı, ona Türkiye içinde apayrı bir yapı görünümü kazandırıyor. Etnik yapı, aşiret yapısı, mezhep ayrılıkları bölgeye rengini veren ve toplumsal tabloyu etkileyen özellikler.

İlin sınıfsal tablosunda, hâlâ, kapitalizm öncesi geri mülkiyet ilişkilerinin egemenliği sürüyor.

Kırsal kesimlerde sınıfsal farklılaşma, ilin geri yapısına bağlı olarak henüz belirgin bile değil. Bir yanda bağımlılık ilişkileri içinde, en basit ihtiyaçları, en basit bir insanca yaşam imkanları dahi sağlanamayan, aşiret yapısı kıskaçları içindeki, etnik baskılar altındaki yoksul köylü kitleleri, öteyanda nüfuzlarını aşiret yapısındaki yerlerinden ve mülkiyetlerinden alan yerel nüfuz sahibi egemen katmanlar, sınıfsal tabloyu belirliyor.

Böyle bir yapı, bölgedeki siyasal davranışları da yerel liderlerin mücadelesi haline getiriyor.

Bu seçimlerde de Mikail İlçin (halen milletvekili) ve Ahmet Zeydan çekişecekler.

Böyle bir çekişmede CHP'nin kazanma ve Hakkari'nin tek milletvekilinin yine CHP'li olması olasılığı ağır basıyor.

31 Hatay'da CHP'nin 4 milletvekili var

SON 4 GENEL SEÇİMDE PARTİLERİN HATAY'DA ALDIKLARI OYLAR, OY ORANLARI VE ÇIKARDIKLARI MİLLETVEKİLİ:

Seçim Yılları	CHP		AP		MSP		MHP		DP		CGP		TBP		TİP		BAĞIMSIZ	
	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV	Oy %	MV
1961	37,3	3	21,7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,4	—
1965	31,2	2	57,5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,6	1	—	—
1969	30,1	3	39,5	3	—	—	2,7	—	—	—	4,4	—	2,2	—	3,6	—	16,7	1
1973	37,5	4	23,3	2	6,4	—	5,1	—	15,0	1	6,5	—	1,8	—	—	—	3,9	—

Hatay, gerek seçimlerde, gerek Türkiye içinde başlıbaşına özelliklere sahip bir ilimiz.

Türkiye ortalamasının çok üstüne çıkan, yılda binde 45'lik kentleşme hızıyla, aynı orandaki genel nüfus artışı hızıyla ve hızlı sanayileşmesiyle, toplumsal yapı değişikliğinin son 10 yılda en belirgin örnekleri bu ilde izlenebilir.

5 Haziran'da Hatay'da 160 bin seçmen oy kullanacak ve 8 milletvekili seçilecek.

İlde 1976 başı itibariyle 35 bin sigortalı vardı. Önemli sayıdaki sürekli ve mevsimlik tarım işçileri, hesaba katılmayacak bile olsa, Hatay'da, özellikle 20 bin kadarı İskenderun'da yoğunlaşmış olan 45 bine yakın işçi olduğu söylenebilir.

Tarımsal yapı bakımından, Hatay, hele Amik ovası, pamuk tarlalarının, buğday tarlalarına karıştığı verimli bir deniz görünümünde oldukça bereketli topraklar üzerindeki tarım yüzde 80 oranında modern ve ileri teknolojiyle yapılmakta, sermaye yoğun-kapitalist pazarla bütünleşmiş tarım işletmeleri ağırlıkta bulunuyor.

Orta ve büyük mülkiyetin içiçe olduğu Hatay'da, çiftçi ailelerin yüzde 37'si topraksız. Öteyandan büyük hatta "dev" çiftlikler bölge "ağa" larının, ailelerin mülkiyetinde.

"Ağa"lar, son yılların geleneksel ilişkilerindeki hızlı çözülmeye rağmen, etkinliklerini korumaktadırlar. Bölgenin gelişmişliği ve özel yapısı, Hatay'ın toprak, ticaret ve sanayi sermayesinin büyük ölçüde Türkiye tekelci sermayesiyle bütünleşmesine onun bir parçası haline gelmesine yol açmış. Başka türlü söylenecek olursa, Hatay'ın "ağa"sı, ağırlığı "yerel" kalan bir kişi değil, Türkiye ekonomisinin egemen güçlerinin bir parçasıdır.

Özellikle 1965'lerden sonraki gelişme içinde, toprak ticaret ve sanayi sermayesi bir bütünleşme ve tekelleşme sürecine girmiş durumda. Orta sanayi ve ticaret sermayesi de kent kesimlerinde etkinliğini koruyor.

Öteyandan, tarım kesimlerinin topraksız köylüsü, mevsimlik ve ya sürekli tarım işçileri, dağlık bölgelerin yoksul köylüleri sınıfsal bir uyanış içine girmiş durumdalar.

Hatay'da işçi kesimi üzerinde ayrıca durmak gerek. Hatay'da çok uyanık bir işçi kesimi yanında, bu uyanıştan ve bölgedeki işçi ağırlığından ürken egemen güçlerin, özellikle İskenderun Demir Çelik'deki operasyonları ve işçi olarak MSP ve MHP eğilimli kişileri işe yerleştirmeleri; 1974'den beri süren sendikal baskıları, bir ölçüde ürünlerini vermiş ve 40-45 bin niceliğindeki bir işçi kesiminin o nitelikte bir sıçrama vapması bir süre için engellenebilmiştir.

Hatay'da sınıfsal uyanış ve bilinçlenmeyi kısmen etkileyebilen ve ağırlaştırabilen bir başka etken de mezhep ayrılıkları ve Arap asıllı Alevilerin durumu olmaktadır.

Egemen güçler, yoksul kitlelerin uyanışını engellemek için Hatay'da öteden beri Arapça konuşan Alevi kökenli yurttaşların mezhep bilincini ön plana çıkarmaya ve sınıf bilinçlenmesini engellemeye gayret etmişler, kısmen de başarıya ulaşmışlardır.

1973 seçimlerinden 1 fazla milletvekili çıkaracak olan Hatay'da milletvekilliklerinin dağılımında CHP nin 4, AP'nin 2, MSP'nin 1 milletvekili kazanmaları olasıdır.

5 HAZİRAN 1977 HATAY MİLLETVEKİLİ ADAYLARI

CHP	AP	MSP	MHP	CGP	DP	TBP	TİP
Malik Yılman	Ali Yılmaz	Kemal Güleç	A. Yılmazer	Mahmut Mursal	H. Oktayçelen	A. Ş. Devrim	Ali Karcı
Öner Miski	S. Adalı	M. S. Kahya	A. Kahraman	Tayyar Türker	H. Karaca	Mehmet Turunç	S. Galioğlu
Mevlüt Ünal	M. Sait Reşa	S. Kılıçarslan	A. M. Aslan	M. M. Öktem	Mehmet Kıvrak	İbrahim Zan	Fevzi Kara
Sabri Öztürk	Uğur Kuru	M. Trabzon	M. İkizoğlu	Ömer İnal	M. Kılıçoğlu	M. Özdemir	Halis Açacak
H. Demirtaş	M. C. Karakurum	M. Varlı	M. Yalvaç	Tevfik Yücedal	Okşar Gündüz	Hamit Kurt	Kadir Tolu
Sabri İnce	Halil Akgöl	N. Bayraktar	A. O. Bayraktar	M. Alkanat	Ahmet Tunal	Cuma Yeşil	Yılmaz Küçük
A. Kocabaş	Talat Köseoğlu	H. Uçar	İsmail Günal	M. Hazırlar	M. Kışlıoğlu	M. Binici	H. İ. Bali
M. Ş. Güçlü	Mahmut Samat	Halis Gökalp	Mehmet Gözen	Y. Kalkmaz	Kasım Tekin	M. Harbelioğlu	S. S. Ühlü

1973 HATAY MİLLETVEKİLLERİ
Sabahattin ADALI(AP) Abdullah ÇİLLİ(AP) Ali YILMAZ(AP) Sabri İNCE(CHP) Mehmet Sait REŞA(CHP) Mehmet SÖNMEZ(CHP) Malik YILMAN(CHP)

BAĞIMSIZ
R. Tahhuşoğlu
Dursun Tonay
M. Nişastacı
S. Yöntürk
M. Niyazi Yeşilkaya

1973 Seçimlerinde oy kullanan seçmen sayısı:	.158.446
1973 Seçimlerinde seçime katılma oranı:	% 62.9
1973 Seçimlerindeki geçerli oy sayısı :	150.498
1977 Seçimlerinde çıkaracağı milletvekili sayısı:	8

televizyon

8.30–12.10 NAKLEN YAYIN

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla Ankara, İstanbul ve İzmir'de yapılan gösterilerden bölümler naklen yayınlanacak.

19.10 KARA K.K. BANDOSU

Yarbay Mehmet Kutay yönetimindeki Kara Kuvvetleri Komutanlığı Armoni Mızıkası, şu parçaları seslendiriyor:"Dağ Başını Duman Almış, Kemal Atatürk Marşı , Mecidiye Marşı, Kosova Marşı, Mesudiye Marşı, Bursa Işıklar Marşı. Trakya Marşı."

19.35 BİNDALLI

Televizyon Çocuk Yayınları Şubesince hazırlanan programda, Ege Bölgesinin milli oyunu zeybeklerden görüntüler yeralıyor.

20.30 HABERLER VE HAVA DURUMU

21.20 BİR BELGESEL

Türk Kurtuluş Savaşının başlangıcı ve Atatürk'ün Samsun'a çıkışının yıldönümü dolayısıyla İstanbul Televizyonunca hazırlanan bir belgesel program ekrana geliyor.

21.50 KAHRAMANLIK TÜRKÜLERİ

Türk Halk Müziği sanatçısı Kemal Koldaş'tan kahramanlık türküleri yeralıyor.

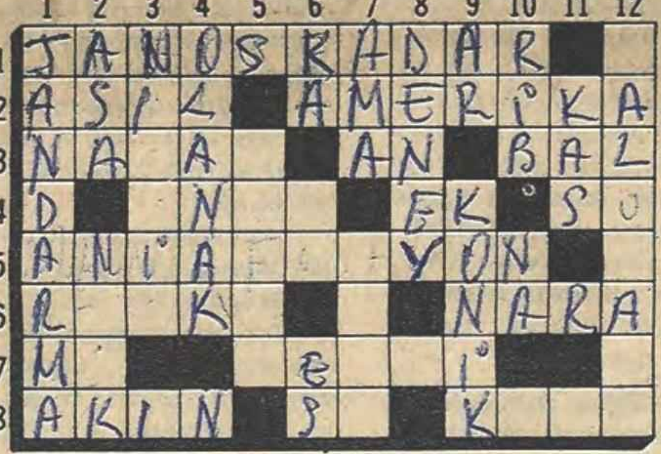
22.10 TELEVİZYONDA YERLİ SİNEMA

Programda yönetmenliğini Ertem Eğilmez'in yaptığı ve başrollerini Kartal Tibet ile Sema Özcan'ın paylaştıkları "İngiliz Kemal" adlı film yayınlanacak. Filmde, İstanbul'un İngilizler tarafından işgali sırasında Kemal adlı genç bir vatanseverin İngilizler adına casusluk yaptığı izlenimini yaratarak Anadolu Kurtuluş Savaşına yardım etmesi konu ediliyor.

23.40 GÜNE BAKIŞ

bulmaca

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
1 2 3 4 5 6 7 8

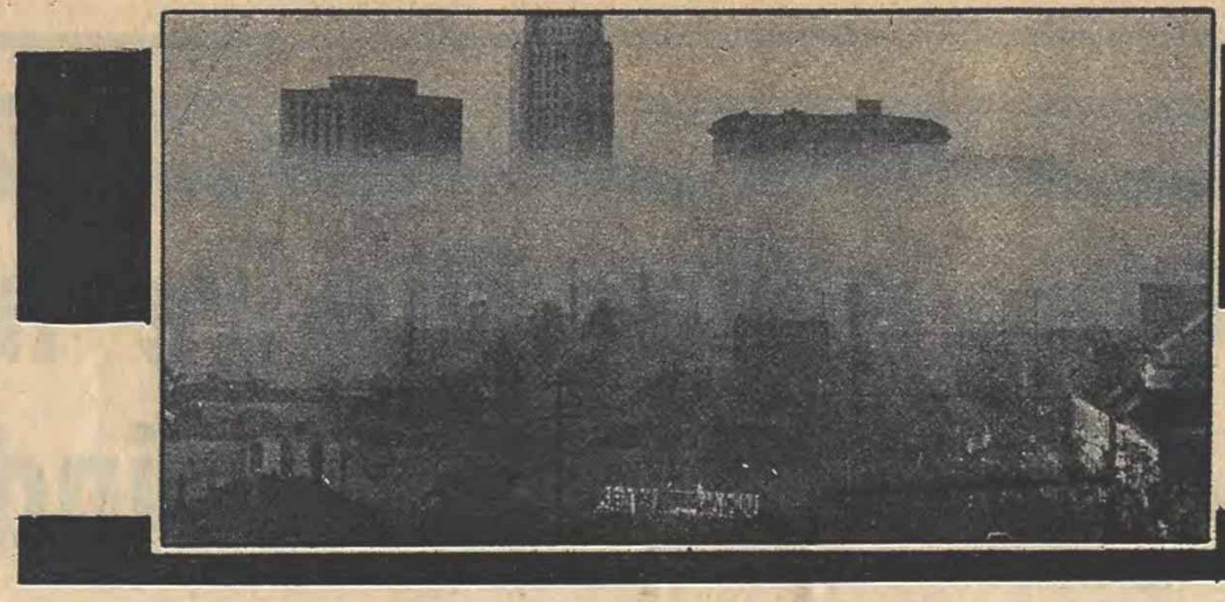
SOLDAN SAĞA:1-Macaristan Komünist Partisi Genel Sekreteri. 2-Temel-Bir kıta. 3-İslamlıkta tapınma biçimi En kısa zaman-Arının yaptığı. 4-Yanağın alt kısmı-İlave-Bir nota. 5-Gösteri. 6-TERSİ, Ufak tefek şeyler satan kişi-Külhanbeyce çığlık. 7-İngilizcede "Bay"-Yücelme(eski dilde)-Genişlik. 8-Saldırı-Kalayın simgesi-Asalak olarak yaşayan böceklerin genel adı.

YUKARDAN AŞAĞI:1-Devletin silahlı kuvvetinin bir organı. 2-Padişah bastonu - "Ağırlığını ölç". 3-Sözünün eri olmayan. 4-İmkan. 5-İslamlıkta bir ibadet zorunluğu. 6-TERSİ, Beyaz-Kilo siklet-Müzikte durak. 7-Fakat Açıklama. 8-Tecrübe. 9-Bir alan ölçüsü birimi-Koni biçiminde olan. 10-TERSİ, Sayı-Sodyumun simgesi. 11-Adale-Avrupa'da bir nehir. 12 Yurtluk.

ÖNCEKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:1-Atatürkçülük. 2-Lima-AA-Sina-3 - Branda-Bas. 4-Ama-Develi-5-Yargı-atoR. 6-Biga-Af - Kar. 7-aloM-Risale. 8-Re-Anı-Al-Ne.

YUKARDAN AŞAĞI:1-Ali Aybar. 2-Ti-Maile. 3-Ambargo. 4-Tas-Gama. 5-Ayı - 6-Kan-Arı. 7-Kaddafi. 8 - AET-sA. 9-Üs-Vokal. 10- Liberal. 11-Ünal-Ren. 12-Kaside.

hava kirliliği

ankara'nın hava kirliliğinde en önemli sorun: motorlu vasıtalar

erdoğan erkan

"Hava kirliliğinin her çeşit bedelini kirleten ödemelidir"

- Hava kirliliği ile savaşımda önemli bir faktör olan motorlu vasıtalar sorunu, ülkemizde, "Trafik Sorunu" şekline dönüşmüştür
- Başarılı bir çözüm gerçekçi ve akılcı tek yol olarak kirletici ve zehirli emisyonu kaynağında önlemek ve kaynağındaki miktarını azaltabilmektir

Kentlerdeki hava kirliliğinin, toplum sağlığının korunabilmesi açısından ivedilikle çözümü gerekli bir sorun durumuna geldiğini görebilen uygar ülkelerde, bu kirliliğin gerek kaynaklarının bulunması ve gerekse önlenebilmesi için aralıksız sürdürülen araştırmalar, bazı büyük sanayi kentlerinde dahi toplam kirlilikteki katkısı %80'e varan motorlu vasıtaların çok önemli bir hava kirletici kaynak olduğunu saptamış bulunmaktadır.

Bu bakımdan, henüz bir sanayi kenti de olmamasına karşın, hava kirliliğinin bir dünya birinciliği ölçütünü çoktan aştığı bildirilen başkentimizde, motorlu vasıtalar sorununa gereğince değinilmemesi ve bu vasıtalardaki kirletici emisyonu, kaynağında tümüyle önleyen bir teknolojinin ise hemen hemen hiç konu edilmemesi ilginç bir tutum ve davranış olarak dikkatimizi çekmektedir.

Ankara'daki hava kirliliğinin önlenebilmesi için, motorlu vasıtalarımıza da uygulanması gerekli bazı önlemlerin, gözden uzak kalmasına ve hatta bir bakıma engellenmesine neden olan bu tutum ve davranışın, günümüz bilim ve teknolojisinin, zamanında izlenmemesi kadar özellikle ele alınmak istenmemesinden de ileri gelebileceğini düşünmek, pek hatalı olmayacaktır kanısındayız.

"KİRLETEN ÖDESİN" İLKESİNE UYGUN ÖNERİLER

Çünkü, merkezi ısıtma, kitle ulaşımı, ağaçlandırma veya "dumansız kömür" yapımı gibi, ülkemizde, devlet sorumluluğuna bırakılması olanağı kolay bulunan öneriler , bugün geçerlilik kazanırken, "kirleten ödesin" ilkesine uygun düşecek öneriler, bilimsel araştırma sonuçlarının gereği de olsalar, dikkatlerden kaçırılmaktadır. Bu noktadaki tutumun, devlete gün geçtikçe pahalıya mal olan akaryakıtın, (vasıta sahipleri ve bir ölçüde de otomotiv sanayicileri gibi belirli bir azınlık lehine) maliyet fiatından çok ucuza ve aradaki farkın Hazineden karşılanarak tüketilmesindeki felsefeye uygun bulunması da ilgi çekicidir. Bu bakımdan, hava kirliliği ile savaşımda önemli bir faktör olan motorlu vasıtalar sorununun, ülkemizde, sadece "bir "trafik sorunu" şekline dönüşmüş bulunmasını da, bu eğilimin oluşturduğunu düşünmek, herhalde hatalı değildir.

Gerçekten, bazı bildiri ve çalışmalarda izleyebildiğimiz "trafikle ilgili önerilerin", uygar ülkelerdeki örnekleri gibi, motorlu vasıtaların teknolojik yapısı nedeniyle ortaya çıkan kirlilikle ilgili öneriler olarak değerlendirilmesini, geliştirilmesini beklerken, bu önerilerin, çoğu kez "trafiğin yarattığı kirlilik" şeklinde, yetersiz ve hatalı bir ifade ile sunulmuş bulunmasının, bir kavram kargaşalığı yaratılmasına ve böylece gerçek sorunun, sadece "bir trafik düzeni sorunu" şekline dönüştürülmesine olanak sağladığını görmekteyiz.

OTOMOTİV EMİSYON KONTROL TEKNOLOJİSİ

Nitekim, öncelikle, motorlu vasıtaların yapısını ilgilendiren ve bugün birçok ülkede, otomotiv sanayinin uygulamak zorunda bırakıldığı otomotiv emisyon kontrol teknolojisi olmak üzere beklediğimiz önlemler yerine "trafiğin düzenlenerek hızlandırılması" veya "tutum ve davranışları hatalı şoför ve sürücülerin cezalandırılmaları" şeklinde belirtilen öneriler, temeldeki gerçek sorunun, sadece trafik düzeni açısından ele alınmak istendiğinin, açık kanıtı olmaktadır.

TEK ÇÖZÜM: ZEHİRLİ EMİSYONU KAYNAĞINDA ÖNLEMEK

Halbuki, salt trafiğin, hava kirliliğinin azaltılabilmesindeki etkisi, sanıldığı kadar değildir ve bugün konumuz olan önlemlerle birlikte düşünülmediği, hazırlanmadığı zaman, olamaz da. Çünkü, gerçek sorunun ortaya çıkardığı kirlilik, ne "trafik akımı" ile ve ne de, vasıtasındaki bakım noksanlığının veya hatasının, belirgin hale getirdiği ekzost dumanını, yayalara çevirerek onları kirleten "kültürsüz şoför" ile ilgili önlemlerle giderilebilir. "Trafiğin yoğun olduğu yerlerde yüksek binaların yapılmaması" veya "dizel motorlu kamyonların kente sokulmamaları" gibi önerilere ise, değinmek gereğini dahi duyamıyoruz. Çünkü, başarılı bir çözüm, gerçekçi ve akılcı tek yol olarak, kirletici ve zehirli emisyonu kaynağında önlemek veya kaynağındaki miktarını azaltabilmektir.

Böylece, Ankara'daki hava kirliliğinin , bugün kitle ölümlerine dahi neden olabilecek bir düzeye ulaşmasında, bilgi ve ilgi noksanlığı kadar, bu kirliliğin önlenebilmesiyle ilgili çeşitli önerilerin de, gerçekleri ne ölçüde yansıtabildiklerinden, yeterli olup olamayacaklarından önce, belirli bir felsefeye uygunlukları açısından değerlendirilmelerinin ve özel çıkarlara ters düşen uygulamaların, dikkatlerden kaçırılmasının, etkileri bulunduğunu belirtmek, sorunların çözümüne gerçekçi bir yaklaşım sağlanması bakımından, zorunlu olmaktadır.

Hava kirliliği konusunda başarılı bir çözüm kirletici ve zehirli emisyonu kaynağında önlemekle mümkün olabilir.

SORUN GERÇEKCİ AŞAMALARA KAVUŞTURULMALIDIR

Motorlu vasıtaları, başkentimizin hava kirliliğinde de en önemli sorun yapan nedenler:

Hava kirliliğindeki motorlu vasıtalar sorununun ülkemizde, hava kirliliği ile savaş haftasında dahi, "motorlu vasıtalarda sigara içilmemesi" şeklinde örneklerini gördüğümüz, yetersiz ve bir bakıma da anlamsız değerlendirmelerden kurtarılıp, daha olumlu ve gerçekçi aşamalara kavuşturulması için, aşağıdaki açıklamalarımızın yeterli olacağı kanısındayız.

Dileğimiz odur ki, her işi kolay tarafından alma eğilim ve alışkanlığımız kadar, başarılı bir taktiğin de oluşturduğu önyargıları, özellikle dikkate alan bu açıklamalarımız, en azından bir tartışma olanağı sağlasın. Yoksa, en yetkili uzmanlarımızın, "konuda daha fazla etüt yapılması ve özellikle kalitatif ve kantitatif ölçülere dayanan birbilginin gerekliliği" ne ilişkin önemli uyarılarına karşın, değişmeyen bir rahatlık ve alışkanlıkla Ankara'mızın gerçek sorunu olarak belirtilen "Salt baca devri kirliliğini", bugün de bilimsel ölçü ve metotlarla açıklayabilmekten, savunabilmekten çok uzak bulunulduğuna inanmak zor, olmayacaktır.

YARIN: ANKARA'DAKİ HAVA KİRLİLİĞİNİN SÜREKLİLİĞİ

Derleyen: NECDET TUNA

Lockheed rüşvet skandalı

17

Komisyon Başkanı "Hükümetin tutumu gerçekten ibret vericidir" dedi

Amerikan Adalet Bakanlığının komisyon hakkındaki düşüncelerini, daha önceden kestirmek mümkün olmadığı gibi, her türlü ihtimali dikkate almak suretiyle biz bu belgelerin verilmemesi taraflısı olduğumuzu Başbakanlığa bildirdik. Akabinde, Başbakanlıktan aldığımız yazıda, bu belgelerin verilmesi icabeder ki, komisyonun çalışma tarzı itibarıyle araştırma komisyonu olsa da soruşturmaya inkılap edebileceği tarz ve düşüncesi içerisinde biz de bunun üzerine birinci grup belgeyi, ifade ettiğimiz gibi verdik.

CEVAT ÖNDER (Ankara)-Yani Başbakanın tazyikiyle.

ADALET BAKANI İSMAİL MÜFTÜOĞLU (Devamla)-Efendim ifade ediyorum, kronolojik olarak, verdim ve değerlendirme size aittir.

"...Matbuatta birtakım listelerden bahsedilmektedir. Bu listeler, mevcut tomarın içerisinde var mıdır, yok mudur, eğer yoksa niye toplattırmadınız tarzındaki ikinci bir suali varit oldu.

Birinci sualin cevabını verdik. Toplattırma meselesine gelince, bu konuda Cumhuriyet Savcılarımız müteyakkızdır, eğer gerçekten toplattırılması iktiza ediyorsa, toplatılacaktır. Dava açıp açmamak, tekzip edip etmemek, o listede isimleri bulunanlara ait olan bir keyfiyettir.

BAŞKAN-Bilmiyorum soru cevaplandı mı ?Bir de Araştırma Komisyonuna bilgi verilmeyeceğine göre, neden anlaşma yapıldı şeklinde bir soru tevcih etmişlerdi.

ADALET BAKANI İSMAİL MÜFTÜOĞLU (Devamla)-Cevaplandırdım efendim

İstanbul milletvekili Doğan Öztunç sorusunda şöyle diyor:

A. DOĞAN ÖZTUNÇ (Istanbul)-Acaba Hükümetimiz Amerika Birleşik Devletleri ile imzalanan anlaşmayı neden beş aydan beri Millet Meclisine getirmemektedir? Nedenini soruyorum.

Lockheed yolsuzluğunu araştıracak olan ve Millet Meclisini temsilen kurulan Loockheed Araştırma Komisyonu 30 Martta görev bölümü yapmamıştır. Dört ay sonra Amerika Birleşik Devletleriyle anlaşma imzalanmıştır. Ancak anlaşmanın kapsamına Millet Meclisini temsilen görevle yükümlendirilen Araştırma Komisyonu sokulmamıştır ve millet iradesini temsilen araştırma yapacak olan Lockheed Komisyonu, Amerika Birleşik Devletlerinin karşısına sorumlu ve muhatap olarak gösterilmemiştir, bunun nedeni ?

3. Sayın Bakan"Listede babam da olsa adını açıklamaktan çekinmem" dediler. Bir başka açıklamada da, listede bakan seviyesinde kimse olmadığı söylendi. O halde Sayın Bakan bu ifadeden, "İsimler vardır, bellidir, ama içlerinde bakan yoktur..." tarzında bir yorum mu çıkarıyorlar, gerçekten böyle bir liste var mıdır ?

Cevabını rica ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN-Teşekkür ederim Sayın Öztunç. Sayın Bakan...

ADALET BAKANI İSMAİL MÜFTÜOĞLU (Devamla)-Muhterem Başkan, malumlarınız Hükümet bahis konusu anlaşmayı 244 sayılı Kanuna dayanmak suretiyle hazırlamıştır ve görev tevdi edildiği andan itibaren en kısa zaman içerisinde müzakerelerde netice istihsal edilmiştir efendim. Sual bu...

BAŞKAN-Cevap verdiniz değil mi efendim?

ADALET BAKANI İSMAİL MÜFTÜOĞLU (Devamla)-Liste, yine biraz evvel arkadaşlarımız bu konuda "Bakan var mıdır, olsa açıklarız" tarzındaki suale benzer bir sual sordular. İfade ettiğim gibi, bizim o konuşmalarımızı arkadaşlarımıza layıkı veçhile tetkik etmemiş olacaklar veyahut ta akıllarında yanlış kalmış olacaktır. Bizim söylediğimiz husus, anlaşma hükümleri dairesinde son soruşturmanın açılmasından sonra bu isimlerin açıklanacağıdır. Biraz evvel de ifade ettiğim gibi...

A. DOĞAN ÖZTUNÇ (İstanbul)-İsim var mı ki Sayın Başkan?

ADALET BAKANI İSMAİL MÜFTÜOĞLU (Devamla)-Var veya yok efendim, varsa açıklanacak.

A. DOĞAN ÖZTUNÇ (İstanbul)-Var mı, yok mu diye soruyorum?

İkinci kez söz alan Komisyon Başkanı şunları söylüyor:

"...Gerçekten ibret verici, düşündürücü bir müzakere yapıyoruz. Hükümetin tutumu gerçekten ibret vericidir."

"...Değerli arkadaşlarım, eğer Demirel Hükümeti bu şaibeli ortamdan Türk toplumunu kurtarmak isteseydi, eğer Adalet Bakanı Anayasa'nın ve yasaların kendisine yüklediği görevin bilinci ve inancı içerisinde olsaydı, değil Anayasa'nın şu maddesi bu maddesi, apaçık "Millet Meclisi Araştırma Komisyonu da bilgi ve belgeleri inceleme yetkisine haizdir" diye bir madde koyardı ve biz de bugün burada bu birbirimizi kıran sözleri etmez ve gerçeği bulmaya hızla giderdik.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Adalet Bakanının beyanında daha önceki beyanlara bakarak bir çelişkiyi daha belirtmek zorundayım. Sayın Adalet Bakanı Komisyonumuzun açık oturumunda, gizli oturumunda ve yine Sayın Adalet Bakanı Bütçe - Plan Karma Komisyonunda yaptığı görüşmelerde; "Lockheed Araştırma Komisyonunun her ne kadar Anayasa'nın 88'inci maddesinden kaynaklanmış olduğu gerçeği ortada ise de, sonuçta bir soruşturmaya dönüşeceği için-Bakan olarak kanaatı her türlü bilgi ve belgeleri toplayıp, anlaşmanın bu safhasında da daha sonraki safhasında da gelecek bütün belgeleri almak hakkına sahiptir" demiş idi. Ama görüyorum ki, Sayın Bakan burada, Başbakan Sayın Demirel'in de belirttiğim görüşü paylaşmış olmasına rağmen, buradaki son görüşmelerinde bilgi ve belgeleri Amerikalı bilmem kimin buyruğu nedeniyle anlaşmanın çerçevesi içinde Komisyonumuzu dün görürken, bugün görmez bir anlayış içindedir.

ADALET BAKANI İSMAİL MÜFTÜOĞLU (Sakarya) - Yok öyle şey, yok öyle şey.

29.12.1975 günkü 25'inci birleşimde görüşmeler devam ediyor.

Özer Ölçmen'in Dışişleri Bakanından açıklama beklediklerini söylemesinden sonra kürsüye gelen Ekrem Dikmen, Dışişleri Bakanına şöyle sesleniyor:

...Kendilerinden öğrenmek istiyorum, lütfen, Dışişleri Bakanımıza söz verme imkanı İçtüzük bakımından mümkün olmadı, yarın kendilerinin bütçeleri var, ya Bütçe Komisyonunda lütfedip Türk kamuoyunu ve Meclislerimizi aydınlatsınlar, yahut basın toplantısı yapsınlar Sayın Başbakan. Basın toplantısı yapıp da, suçu Adliye Bakanının üstüne yıkacağına, suçu Meclis Komisyonlarının üzerine yıkacağına, Türk kamuoyunu aydınlatsınlar.

(DEVAM EDECEK)

ÜSTÜNEL :DEVLETİN

(Baştarafı 1.de)

içinde etrafa saldırmaya yeltenmektedirler.

Bir gün önce Merkez Bankası çeklerinin ödenmediği memur maaşlarına el konduğu yolundaki yayınları inkar edenler, bunu açıkla - da şaşkına dönmüşlerdir. Siyasi sorumluluk taşıyan ve basından kaçıp saklanmayı tercih etmektedirler.

Politikanın dışında kalması gereken bir bürokrat önceki gün yaptığı açıklama ile Merkez Bankası yönetimindeki başarısızlığını ve bilgisizliğini yeniden sergilemiş bulunmaktadır."bu gibi olaylar ne ilktir ne de son olacaktır" diyerek sorumsuzluğun doruğuna çıkan bu zat, söz konusu olayları, 6 Haziran'dan sonra, CHP iktidarında asla

izin verilmeyeceğini kesinlikle bilmelidir.

Ayrıca kesinlikle bilinmesi gereken bir başka husus da şudur. Bir devlet Merkez Bankasının çekleri ödenmeyen devlet görevlilerinin maaşlarına bile alacaklılarca el konmasına yolacak kadar haysiyet kırıcı duruma düşürenler hangi idari veya siyasal sorumluluk mevkiin de bulunurlarsa bulunsun - lar, önce 5 Haziranda milletin önünde, sonra mahkeme ler önünde hesap verecek - lerdir.

Bu yüz kızartıcı olaylara itiraz da geçikerek basında yazanlar değil asıl bu olayları yaratanlar sorumludurlar.

Oysa asıl sorumlular , "yavuz hırsız" misali ve halk deyimiyle "hem uyuz, hem yavuz" davranışı içindedirler.

Acı olan bir nokta da, Türkiye gibi çok büyük bir gelişme potansiyeline sahip doğal kaynakları zengin ve halkı son derece dürüst ve çalışkan olan bir ülkenin bu duruma düşürülmüş olmasıdır.

Biz CHP olarak 6 Haziranda tek başımıza iktidara geldiğimiz zaman dünyanın bu en onurlu milletini, içerde refah ve huzura, dışarda saygınlığa kavuşturacağız."

SAĞ PARTİLER

(Baştarafı 1. de)

seçmenlerin kendi partilerine oy vermelerini isterler - ken, bu partiler içlerinde büyük parçalanmalara uğramışlardır.

Bu parçalanma sonucu parti içi çekişmeler de sert leşmiş ve çeşitli gruplar 5 Haziran'da, kendilerinden olmayan adayların seçilmeme si için yoğun bir çabaya girişmişlerdir.

AP içinde eski demokratlar, DP'den transferler ve AP'nin kuruluşu ile politikaya atılanlar birbirleri ile çekiştirilirken illerdeki hizipleşmeler de önemli boyutlara ulaşmıştır.

MSP'de ise nurcu olarak bilinenler, nakşibendi diye nitelenenler arasında amansız bir mücadele olmaktadır. Bu arada, Süleymancılar da MSP içinde ayrı bir grup olarak etkili olmaya çalışmaktadırlar.

MHP içinde de, bozkurtçuların hilalciler çatışması belirgin bir hale gelmiştir. MHP'deki hilalciler" partinin ırkçı bir politika güttüğünü , İslamcılıktan uzaklaştığını belirterek bu politikaya karşı çıkmaktadırlar. Bu arada, M. Kemal Erkovan ve arkadaşları da partinin sert tutumuna bağlanmadıklarından ayrılma yolunu seçmişlerdir.

Yüksek Seçim Kurulu, Demirel'in Londra gezisi konulu röportajı TRT'de yayınlatmadı

• CHP'NİN İTİRAZI ÜZERİNE PROGRAMIN, İÇ POLİTİKADA SEÇMEN OYUNU ETKİLER NİTELİK TAŞIDIĞI SONUCUNA VARILDI

ANKARA-(ANKA)

Yüksek Seçim Kurulunun Başbakan Süleyman Demirel'le yapılan "NATO Zirvesi ve Türk-Amerikan İlişkileri" konulu televizyon röportajının yayınını, CHP başvurusu üzerine durdurmasının gerekçesi açıklanmıştır. Karar gerekçesinde, programın, "iç politika yönünden seçmen oyunu etkiler nitelik taşıdığı" sonucuna varılmıştır. Karar gerekçesinde, özetle şöyle denilmiştir:

"Başbakan Süleyman Demirel'in Türkiye açısından NATO Zirvesi ve Türk-Amerikan ilişkileri konusunda, TRT şebekesi tarafından sorulan çeşitli sorulara verdiği cevapların tümünün, hükümetin NATO ve Türk-Amerikan ilişkileri konusunda izlediği dış politika hakkında, kamuoyunu aydınlatıcı bilgi verme görüntüsü ve iç politika yönünden seçmenin oyunu etkileyici nitelikte ve içerikte olduğu anlaşılmaktadır. Günümüzde ve çağdaş devlet yönetiminde politikanın isabeti hakkında ortaya konan bir görüşün özellikle seçim dönemi içerisinde seçmenin oyunu, hükümeti oluşturan siyasi partiler yararına oluşturmada katkısı olacağından kuşku duyulmamak gerekir. Bu durum seçim yasakları yönünden propaganda anlamında olduğu gibi, TRT'de diğer siyasi partilere seçim süresi içinde tanınmamış yayın serbestliği ilkesiyle de bağdaşmaz."

Söz konusu program, CHP'nin başvurusu üzerine, Yüksek Seçim Kurulu kararıyla 12 Mayıs gecesi yayından kaldırılmıştı.

Baykara : Sivil idare olarak elimizden geleni yapacağız""

ANKARA-(ANKA)

Adalet Bakanı Zeyyat Baykara, seçim güvenliği için alınan tedbirlerle ilgili olarak "Elimizde olan yetkilerin kullanılmasını öngörüyoruz" demiştir.

ISTANBUL BAROSU

(Baştarafı 1.de)

ve sorumlularını araştırmak amacıyla oluşturulan kurulun vardığı ilk sonuçları açıkla - mıştır. Baro Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan kurul, can güvenliği ile öğrenim ve öğ - retim özgürlüklerini ortadan kaldırmaya yönelik olayları incelemiş ve zorba güçlerin saldırılarının kendiliğinden rastlantısal bir nitelik taşıma dığı sonucuna varmıştır.

Çok sayıda öğretim üyesi ve yardımcısı, öğrenci ve öğretim kuruluşları temsilcilerinin sözlü açıklamaları ve İstanbul çapında oluşturulan belgelere dayanan olgular şöy le sıralanmıştır:

"1-Öğretim kurumları, ülkücü (komando) adı verilen yasa dışı saldırgan grupların zorbalığı altında görevlerini yapamaz duruma gelmişler - dir.

2-Saldırgan gruplar galiz küfürler etmek, kol bükmek , omuz vurmak, tehdit gibi yöntemlerle düşüncelerinden hoş lanmadıkları öğretim üyelerinin derslere girmelerini önle mektedirler.

3-Öğretim kurumlarında komando adlı saldırgan gruplar zorbalık yöntemleri ile baskı ve terör havası yarat - makta, kendilerinden yana olmayan öğrencileri okullara (hatta kayıtlarını bile yaptırmak için idare binalarına) sokmamaktadırlar.

4-Zorbalık eylemleri öğrenci yurtlarında da sürdü - rülmektedir. Atatürk Öğrenci Sitesi ile Kadıköy Atatürk Eğitim Enstitüsünde yöneti - cilerin ülkücü ya da ülkücü yanlısı olmaları, özgür dü - şüncelerinden vazgeçmeyen çok sayıda öğrencinin toplu halde yurtlardan çıkartılmalarına ve öğrenim olanaklarından yoksun kalmalarına yolaçmıştır.

5-Üniversitede, yüksek okullarda ve öğrenci yurtla - rında görevlendirilen toplum polisi çoğu kez olaylara ya seyirci kalmakta ya da önleyici kolluk önlemlerini alma maktadır.

6-Yargı Güvencesinin İş lememesi:

Güvenlik kuvvetlerinin saldırganları yakalamaması, suç kanıtlarını toplamaması adli soruşturmaların sonuç - suz kalmasına yolaçmakta - dır.

İstanbul Barosu tarafından dün düzenlenen basın toplantısında cangüvenliğini ortadan kaldırmaya yönelik olayların sonuçları da şöy - le açıklanmış tır.

"a)Zorba güçlerin saldırıları, kendiliğinden, rast - lantısal ve yerel nitelikler taşımamaktadır. Saldırgan grupların belirli merkezlerden, siyasal güçlere dayanılarak sistemli bir biçimde yönetildiği konusunda kesin bir kanıya varılmıştır.

b)Saldırıların amacı, cep heleşen siyasi bir görüşün tüm ülkeye egemen kılınması ve bu çabayı engelleyen Anayasal düzenin hukuka bağlı devlet ve çoğulcu demokrasi ilkelerinin tüm olarak orta - dan kaldırılmasıdır.

c)Bir merkezden idare edildikleri kanısına varılan saldırılarla yaratılan dirlik ve düzenden yoksun ortam, yürürlükteki Anayasanın de - mokratik niteliklerini ve kurumlarını resmen ortadan kal dırmanın gerekçesi olarak kullanılmak istenmektedir.

d)Yüksek öğretim kurumlarında ve giderek tüm öğretim kurumlarında cangüven - liğini ortadan kaldıran grupların sayısal açıdan son de - rece önemsiz olduğu kesinlik le saptanmıştır."

1 MAYIS'TAN ÇIKARILAN SONUÇLAR

İstanbul Barosu tarafından oluşturulan Araştırma Kurulu, 1 Mayıs saldırısı ile ilgili olarak çıkardığı sonuçları açıklarken de toplu kıyıma yolaçan saldırının işçi sınıfının örgütlenme hakkı ile demokratik düzenin temel taşını oluşturan genel oy il - kesini hedef aldığını belirt - miştir.

AP'DE ESKİ

(Baştarafı 1.de)

grup her konuda birbirleriyle kıyasıya mücadele vermek tedirler. Ancak, eski Demokratlardan hiçbiri önseçime katılmamış, bunların listeler deki yeri merkez yoklaması ya da kontenjanla saptanmış - tır. DP'den transfer yoluyla AP'li olanlar da genellikle ön yoklamaya girmemişlerdir . Katılanlar ise başarılı ola - mamışlardır. Bu durum İsmet Sezgin'in liderliğini yap tığı AP ile birlikte politika - ya atılanları sınırlendirmiş tir. Bu hizip, hem DP' den transferlere, hem de eski Demokratlara ayrıcalık tanınmasına karşı çıkmış, bun - lardan büyük bölümü Genel Merkezce cezalandırılarak , listelerde seçilemeyecekleri yerlere konulmuşlardır.

Eski Demokratların li - derliğini Celal Bayar, DP' - den transferlerin liderliğini Saadettin Bilgiç, AP ile po - litikaya atılanların liderliği ni ise İsmet Sezgin yapmak tadır. Gerek adaylıkları tesbiti sırasında ve gerekse Genel İdare Kurulu seçimle - rinde, transfer öncesi De - mirel tarafından verilen garantiler nedeniyle gruplar içinde en karlı olarak eski Demokratik Partililer görün mektedirler.

ÖRGÜTTEKİ KAYNAŞMALAR

AP içindeki üç temel grup dışında bu gruplarla da ilişkisi olan il ve ilçe örgütleri düzeyinde hizipleşmeler bulunmaktadır.

Bu çekişmeye örnek olarak Hatay ili gösterilmekte - dir. Hatay'da CHP'den AP'ye transfer edilen Mehmet Sait Reşa'nın kontenjandan ikinci sıraya konulması teşkilatta büyük tepkiye yolaçmıştır. AP'lilerin büyük bir bölümü-

nün Reşa'nın seçilmemesi için taraftarlarına CHP'ye oy vermelerini öğütledikleri be lirtilmektedir.

Bunun dışında Ankara'da Yiğit Köker-Orhan Eren .İzmir'de Ali Naili Erdem-Cemal Tercan ve il başkanı Kemal Serdaroğlu arasındaki ilişkiler AP görgütünü karış tırmıştır. Tercan-Erdem çatışmasından başka Serdar - oğlu'nun özel durumu AP'lilerin bir bölümü tarafından tepkiyle karşılanmaktadır . Bu AP'liler, eski DP'li olan Serdaroğlu'nun Yassıada'da

müebbet hapse mahkum müebbet hapse mahkum ol - duktan sonra "akli dengesi , boşuktur" yolunda bir rapor alarak hapisten kurtulduğu - nu belirtmekte ve böyle bir kişinin partiyi parçalamasın dan endişe duyduklarını söy lemektedirler.

AP il örgütleri içinde Erzurum, Adana, Manisa, Bursa ve İstanbul'da da çekiş - meler sürmektedir.

NAKŞIBENDİLER

(Baştarafı 1.de)

rasında görülmektedir. Ancak, 21'ler olarak anılan nurcu grup içinden bazıları partiyi terkederken, bir kısmı da parti içinde mücadeleyi sür - dermektedirler.

Liderliğini Ahmet Tevfik Paksu, Gündüz Sevilgen ve Hüsamettin Akmumcu üçlüsü nün yaptığı bu hizip içinden ilk ayrılan ve MHP'ye giren İhsan Karaçam'dır.

Ancak, Milli Selamet Partisine en büyük darbeyi Nizam Partisini kuranların vurduğu belirtilmektedir . Nurcular olarak nitelenen grubun liderlerinden Akmumcu da MSP'den istifa ederek Nizam Partisine geçmiştir. Ahmet Zeki Okur ise, AP'ye transfer olmuş ve MSP'yi za yıflatma girişimine katkıda bulunmuştur.

Parti içinde kalarak mücadele edenler de yoklama - lardan önce, aday olmayacak larını açıklamışlardır. Başlangıçta 21'ler içinde bulunan İsmail Müftüoğlu, bugün nakşibendilerin parti içindeki lideri Erbakan'la bütünleşmiş - tir.

MSP içinde Genel Merkeze karşı olan bir hizip de Süleymancılardır. Ancak, bu grubun şu anda sadece güçlenmek için çalıştığı ifade edilmektedir.

MHP'DE

(Baştarafı 1.de)

ri parti içinde bulunan üç hilalcilerin parti içindeki güçü giderek azalmıştır. Bu hizip partinin İslamcılıktan uzaklaştığını, tamamen ırkçılığa yönelik bir duruma getiril - diğini belirtmektedirler.

Bu arada Mustafa Kemal Erkovan ve arkadaş ları,MHP nin tutumunu sert bularak istifa etmişler ve başka partilere geçmişlerdir. Bilindiği , gibi Erkovan, MHP'den istifa ettikten sonra AP'ye transfer olmuştur.

Hora'nın Ege'ye çıkmayacağı bildiriliyor

ANKARA-(ANKA)

Mayıs ayında Ege Denizinde araştırmalara başlayacağı belirtilen Hora gemisinin Ege'ye çıkmasından vazgeçildiği bildirilmektedir.

Türkiye Petrollerince 15 Mayıstan sonra Türk karasularının dışında yapılacağı açıklanan sondaj çalışmalarının da durdurulduğu ifade edilmektedir.

Bilindiği gibi Enerji Bakanlığına bağlı Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, Deniz Kuvvetlerine bir yazı yazarak 15-25 Mayıs arasında Ege'de ikisi karasularımızın dışında olan üç noktada sondaj yapmak istediğini bildirmişti. TPAO bu iş için bir Amerikan gemisiyle de an - laşma yapmıştı. Bu girişim muhalefet çevrelerinde, "seçim sondajı" diye değerlendirilerek tepkiyle karşılanırken, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Genelkurmay ve Dış İçişleri Bakanlığı da böyle bir dönemde söz konusu noktalarda sondaj yapılmasını sakıncalı görmüştü.

LONDRA GÖRÜŞMELERİNİN ETKİSİ

Öteyandan Londra 'daki NATO Zirvesinde Demirel ile görüşen ABD Başkanı Carter'ın Hora'nın bugünler de Ege'ye açılmasının "sa - kıncalı" olduğu yolundaki görüşünü Türk Hükümeti Başbakanına belirttiği öne sürülmektedir. Carter'ın Demirel'e Mayıs ayı sonunda Ege Kıta Sahanlığı görüşmeleri sürdürülürken, Hora'nın Ege'de araştırmalarını sürdürmesinin Türkiye ile Yunanistan arasındaki gerginliği artıracağı görüşünü ifade ettiği öğrenilmiştir.

KOMANDOLAR GAZETEMİZİ

(Baştarafı 1.de)

Dün öğleye doğru bir grup komando Beyazıt' taki gazete bayii yanında ki Platin Bilardo Salonuna da baskın yapmışlardır. İki kişinin ağır 10 kişinin de hafif yaralandığı baskın sırasında salonun kurşunlanan camlarının ve salondaki eşyaların tamamen tahrip edildiği bildiril - mektedir.

Bu arada komandoların kurşunlarına hedef olanlar - dan salon Müdürü 39 yaşın - daki Erzurumlu Yavuz Er - tem de üç kurşunla ağır yaralanarak Samatya Sosyal Sigortalar Hastanesine kaldırıl - mıştır. Ertem'in karın boşluğunda bir,bacaklarında da iki kurşun yarası bulunduğunu bildiren hastane yetkili - leri yaralının ameliyata alındığını ifade etmişlerdir.

BİR ŞÖFÖR AP AFİŞİ YÜZÜNDEN ÖLDÜRÜLDÜ

Trabzon'un Çarşıbaşı bucağında önceki gece 23. 00 sıralarında gündüz asılan bir Adalet Partisi afişi yüzünden bir şoför öldürülmüş ve iki de öğretmen yaralanmıştır.

AP afişi yüzünden İsmail Sevgi adındaki şoför ile Abdullah ve Ahmet Usta kardeşler arasındaki siyasi münakaşa kısa zamanda büyü - müş ve silahlı düelloya dö - nüşmüştür.

Olay sırasında İsmail Sevgi adındaki şoför olay mahallinde ölmüş, Nurettin Bostan ve Hikmet Orakçı adındaki öğretmenler de çeşitli yerlerin den yaralanmışlardır.

İlgililer görgü tanığı olarak 30 kişinin göz altına alındığını söylemişlerdir.

GAZİANTEP'TE KOMANDO BASKINLARI

Gaziantep'in Yeşilova mahallesinde Ülkü Ocaklarına mensup olduğu bildirilen otuz kişilik bir grup genç , çeşitli kahveleri basarak Atatürk'ün, ve Ecevit'in re - simlerini yırtmışlardır .

Dün saat 01. 00 sırala - rında başlayan kahve baskın larında kahveci Şerif Kesen ve Mehmet Kaya yaralanmış lardır. Yaralılar Devlet Has tanesinde tedavi altına alın - mışlardır.

AKŞEHİR LİSESİNDE ÇATIŞMA

Konya'ya bağlı Akşehir İlçesi Lisesinde öğrenciler arasında çatışma çıkmış ve 10 öğrenci çeşitli yerlerin - den yaralanmıştır.

Karşılıklı sloganların ve marşların söylenmesiyle başlayan olaylar, kısa süre de kavgaya dönmüştür. Olaylarla ilgili olarak 12 öğrenci nin gözaltına alındığı öğre - nilmiştir.

ADANA MÜHENDİSLİK'TE 18 ÖĞRENCİ TUTUKLANDI

2 gün önce Mühendislik Yüksek Okulunda . komando saldırısıyla meydana gelen taşlı, sopalı çatışmada gözaltına alınan 44 öğrenciden 18'i, "öğretimi engelledikleri" nedeniyle tutuklanmışlar dır.

Bir polis ile 15 öğrencinin yaralandığı taşlı-sopalı kavgada 481 öğrenci gözaltına alınmış, 44'ü mahkemeye sevkedilmiştir. Asliye Ceza Mahkemesince tutuklanan öğrenciler şunlardır:

Adem Çetin, Adnan Akgül, Mustafa Bozgöz, Necdet Yalçın, Ali Polatdemir , Cemal Mehmet, Ali Aktaş , Eyüp Orel, Mehmet Ahlazoğlu, Mehmet Polat, İrfan Yıldırım, Asım Süzen, Ertuğrul Arpaçıoğlu, Rifat Kapancı , Adil Demirgöz, Hasan Ali Kafa, Adem Gök, İbrahim Özcan.

Konya'nın Ereğli ilçe - sinde bir öğretmenin evi kurşun yağmuruna tutulmuştur . Ticaret Lisesi öğretmenlerinden ve Öğretmenler Kooperatifi yöneticilerinden Metin Çetin'in gece yarısı evine kurşun yağdıranların kimlikleri henüz saptanamamıştır.

95 TİPLİ GÖZALTINA ALINDI

Türkiye İşçi Partisinin seçim afişlerini asan 95 üyesinin gözaltına alındığı açıklanmıştır. TİP Ankara İl Başkanı Osman Sakalsız yaptığı açıklamada, polislerin Sıhhiye'de afişleri alarak yaktıklarını belirtmiştir.

ADANA'DA BİR ÖĞRENCİ BIÇAKLANARAK ÖLDÜRÜLDÜ

Adana'da Enver Özdek adında bir lise öğrencisi, dün evine gitmek için bindiği dolmuşta, sırtından bıçaklanarak öldürülmüştür.

Karşıyaka Lisesi V-Ed. öğrencisi Enver Özdek, saat 12. 30 sıralarında Büyük Postane önünden kalkan, 01 FA 632 plaka sayılı Yamaçlı dolmuşuna binmiştir. Dolmuş Yamaçlı semtine geldiği sırada arkada bulunan aynı yaşta bir genç, dolmuştan inmeye hazırlanan Enver Özdek'i çeşitli yerlerinden bıçaklamıştır.

Koma halinde Adana Devlet Hastanesine kaldırılan lise öğrencisi Enver Özdek, gösterilen çabaya rağmen saat 20. 00 sıralarında ölmüştür.

ANKARA'DA 5 OKUL KAPATILDI

Ankara'da önceki gün Dil Tarih Coğrafya ve Veteriner Fakültelerinin de süresiz olarak tatil edilmesinden sonra bir üniversite ile 4 fakülte ve bir yüksek okul öğrenime süresiz ara vermiştir.

Ankara Üniversitesinde, Siyasal Bilgiler, Hukuk, Veteriner ve Dil Tarih Coğrafya Fakülteleri ile Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın ve Yayın Yüksek Okulu süresiz olarak tatilde bulunmaktadırlar. Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğrencileri ise 5 buçuk aydır boykottadır. Öğrenciler "Çağdaş eğitim ve özerk üniversite" istediklerini açıklamışlardır.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi ise, 13 Şubat 1977' de Hasan Tan'ın rektör olarak atanmasından sonra bütün bölümleri ile birlikte öğrenime kapatılmıştır. Danıştay'ın Üniversite'nin açılması yolundaki kararına rağmen okul öğrenime kapalı bulunmaktadır.

MC'NIN

(Baştarafı 1.de)

zete' de yayınlanan bir karar name ile Çukurova Elektrik Şirketine elektrik üretimi için imtiyaz sağlanmıştır. Bunun üzerine Danıştay'a başvuran Türkiye Elektrik Kurumu(TEK) Türkiye'de elektriğin üretim, iletim ve dağıtımının kendilerine ait olduğunu belirtmiş ve çıkarılan kararnamenin iptalini istemiştir.

Danıştay konuyu inceleyerek, önce yürütmeyi dur - durma kararı almış ve son olarak da kararnameyi iptal etmiştir. Kararnamenin iptali üzerine bir açıklama yapan Elektrik Mühendisleri Odası , "Esas kararnamesinin iptali MC'nin yasa dışı tutumunun yeni bir belgesidir. MC bu kararla bir kez daha yargı or - ganları ve kamuoyu önünde mahkum olmuştur" demiştir .

Danıştay'ın Bakanlar Kurulu kararnamesini iptal kararından sonra Çukurova Elektrik A. Ş. 325 milyon lira olan sermayesini 75 milyon lira artırmıştır.

Şirketin Genel Kurulu , MC'nin tutumu ile TEK yasasına aykırı olarak genişletece ği ayrıcalık sınırlarını ve bu sınırlar içerisinde yapacağı yeni yatırımları gözönünde tutarak bu miktarın 1 milyar lira olmasını kararlaştırmıştı .

BURSA'DAKİ

(Baştarafı 1.de)

deki oylamayı kendi yönüne çevirebilmek amacıyla çeşitli yöntemlere baş vurmuş ,bu arada devletin resmi ajansı olan Anadolu Ajansı'nın da dolaysız desteğini elde etmiştir.

Nitekim dün Anadolu Ajansı'nın 23 numaralı iç haber bülteninde TOFAŞ'taki oylamayı Türk Metal'in ka - zandığı bildirilmiş ve tüm yasal işlemleri gözardı ede - rek haberde işyerinde söz - leşme yetkisinin Türk Metal'e verildiği yazılmıştır .

Bursa ovasındaki otomotiv ve yan sanayii dalında üretim yapan kuruluşlardan TOFAŞ'ta irade beyanı oylaması önceki gün başlamış ve aynı günün akşamı sona ermiştir. İrade beyanını yöne - ten müfettişler, oylama so - nuçlarını almışlar ve sonu - cun bütün işyerlerinde oy - lamalar tamamlandıktan sonra açıklanacağını belirt - mişlerdir. Resmi hiç bir açıklamanın yapılmadığı TOFAŞ'ta 2. 651 kişiden 1750 işçi irade beyanında oy kullanmıştır. Büro personeli ise işverenin isteğine uymuş ve oy kullanmamıştır.

Daha sonra işçiler arasında yapılan soruşturmada 1750 civarında işçiden 1400'e yakınının oylarını DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası yönünde kullandığı saptanmıştır. Türk-Metal'e ise sadece 400 civarında oy kullanılmıştır.

OYLAMA SÜRÜYOR

İSTA muhabirinin Bursa DİSK Bölge Temsilciliğinden edindiği bilgiye göre 300 işçinin çalıştığı Coşkunöz ve 268 işçinin çalıştığı Robert Bosch 858 işçinin çalıştığı Mako işyerlerinde "açık irade beyanı" oylaması yarın , 2735 işçinin çalıştığı Renault fabrikasında ise Pazartesi günü yapılacaktır. Oylamayı yöneten iş müfettişleri resmi sonuçların bütün oylamalar tamamlandıktan sonra açıklanacağını bildirmişlerdir.

Çağlayangil : KTFD uluslararası forumlarda söz hakkı verilmelidir

TRİPOLİ (ANKA)

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil dün sabah Libya'nın Tripoli kentinde başlayan 8. nci İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansında Türk Heyeti Başkanı olarak yaptığı konuşmada, Kıbrıs sorunu, uluslararası sorunlar ve İslam ülkeleri arasında iktisadi, ticari ve siyasi işbirliği konularına değinmiş , "Kıbrıs Türk toplumuna, Kıbrıs sorununun ele alındığı bütün uluslararası fonlarda söz hakkı verilmelidir" demiştir.

İSTANBUL SANAYİ ODASI

(Baştarafı 1.de)

malı üreten finans grupları devalüasyonu savunmuyor . Devalüasyon talepleri daha çok tekstil sanayicilerinden geliyor" şeklinde değerlendirilmektedir.

GEZGİN'İN DEMECİ

"Bugün Türkiye'nin ödemeler dengesi açığı, had safhaya varmıştır. Bu açığın etkileri sadece ekonomi alanında olmamakta , Türkiye'nin dünyadaki itibarını da olumsuz yönde etkilemekte - dir. Ödemeler dengesinde meydana gelen açığın temelinde ihracat tıkanıklığı yatmaktadır. Ancak, bu tıkanıklıkla devalüasyon arasında yakın bir ilgi kurmak mümkün değildir. Ödemeler dengesi açığı, ekonominin , yapısından doğmaktadır. Bu güne kadar, bu kaynaktan doğan çeşitli etkiler, günlük tedbirlerle giderilmeye çalışılmıştır. Yapıdan doğan etkilerin sonuçları bugün iyice su yüzüne çıkmış tır. Bu etkileri gidermek için yalnız devalüasyon yetmeyecektir . İhracat tıkanıklığı, para kıymetinden ileri gelmemektedir. İhraç edilecek malyokluğundan ileri gelmektedir . Bu durumda, devalüasyon ek sık bir tedbir olacaktır. Ayrıca, devalüasyonun ithalatı pahalılaştırıcı bir etkisi, ihracatı da olumsuz yönde etkileyecektir. Çünkü, zaten ithal ettiğimizi ihraç eder durumdayız. Bir de devalüasyon konusunda çıkartılan söylentilerin stoklara yolaçması beklenebilir. Bugün için uzun vadede dış ödemeler dengesi açıklarının giderilmesinin tek yolunun ekonomik yapının değiştirilmesi olduğu söylenebilir."

PROF. Dr. YÜKSEL ÜLKEN

"Türkiye'nin ekonomik durumu hakkında iyimser yönde söylenecek bir şey , maalesef kalmamıştır. Dış ticaret, açıkları, fiyat artışları, iş sizlik yanında döviz durumu, ekonominin nefesini kesecek noktaya gelmiş - tir. Devalüasyon gelişmekte olan bir ülkenin dertlerine tek başına çözüm getirecek bir yol değildir. Devalüasyon aslında bir sonuçtur. Bu sonucu doğuran nedenler üzerinde durulmazsa, çok kısa bir süre sonra tekrar aynı noktaya, yani tekrar de valüasyon yapma noktasına gelinir. Ancak uygulanan tutarsız iktisat politikası ile, öyle bir yere varılmıştır ki, ekonominin biraz nefes al - masını sağlayacak döviz yardımını elde edebilmesi için, Türkiye'nin devalüasyona gitmesi bir zorunluluk olarak karşımıza çıkacaktır. Uygulanan iktisat politikası bu denli başarısız olursa, döviz verecek uluslararası kuruluşlar da şartlarını, tabiidir ki rahatlıkla empoze ederler."

ECEVİT

(Baştarafı1. de)

CHP, haksızlığa uğradığı veya güvenlikten yoksun kaldığı için öğrenimi aksayan gençlere, yitirdikleri süreyi, birkaç aylık yoğun program - larla kazandıracaktır. Köylere kadar yurdun her köşesinde de gençliği eğitimde ola - nak eşitliğine kavuşturacak - tır.

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı Türk gençliğine ve tüm ulusumuza kutlu olsun "

Ankara'da bugün ilk tören saat 8. 15'de Anıtkabir'de yapılacaktır. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları, Başbakan , CHP Genel Başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genelkurmay Başkanı ve Bakanlarla birlikte Anıtkabir'i ziyaret ederek, kabre çelenk koyacak Atatürk'ün manevi huzurunda saygı duruşunda bulunacaktır.

DEMİREL'İN MESAJI

Başbakan Süleyman Demirel, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla , dün yayınladığı mesajda , "milletçe cumhuriyete sahibiz, sahip olmaya da devam edeceğiz. Türk gençliği, bu büyük meşaleyi nesilden nesile zedelemeden ve zede - letmeden muhafaza ederek götürecektir" demiştir.

TMGT KATILMIYOR

TMGT İkinci Başkanı İsmail Dinçer, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle dün verdiği demeçte, "Mustafa Kemal'in kurduğu, Cumhuriyetin ve devrimciliğinin ruhunu taşımayan bugünkü iktida - rın varolduğu bu 19 Mayıs'ta da anma törenlerine katılmayacağız" demiştir.

DEMİREL İLE

(Baştarafı 1.de)

buna karşılık Dışişleri Bakanlığı ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığının bu araştırmayı , şimdilik zamansız bulduğunu ileri sürmektedir. Frankfurter Allgemeine'nin haberinde, İstanbul'da yayınlanan "Cumhuriyet" ve "Politika" gazetelerinin Demirel'in Sismik I araştırmalarını seçim kampanyasına alet etmeğe çalıştığına dikkati çektikleri belirtilmektedir.

Gazete, "Sismik I " konusunda görüş ayrılıkları bulunduğu yolundaki tahminlerin, araştırma gemisinin Ege Denizine açılma tarihlerinin iki kez ileri bir tarihe alınması ve sonunda "teknik zorluklar" nedeniyle ertelenmesiyle doğrulandığına işaret etmektedir.

ÇÖP SORUNU

nudaki çalışmalarını anlatmış ve İstanbullulardan belediyeye yardımcı olmalarını istemiştir.

Sempozyuma, Yüksek Mühendis Tokan Engin, Ordinaryüs Profesör Dr. Oktay Tabasaran, Dr. Mühendis Adem Baştürk, Yüksek Mühendis Mehmet Borat ve Doçent Dr. Ahmet Samsunlu da konuşmacı olarak katılmışlardır.

Son dört yıl içinde temel ihtiyaç maddelerinin fiyatı üç kat arttı

Türkiye'de yürütülen enflasyonist kalkınma politikasının kaçınılmaz sonucu, İkinci Plan uygulamalarının ilk yılında başlayan hızlı fiyat artışları, Üçüncü Beş Yıllık Plan döneminde daha da yüksek boyutlara ulaşmış ve son dört yıllık sürede temel ihtiyaç maddelerinin fiyatı yaklaşık üç kat artmıştır. Perakende fiyatlar, 1963-1968 döneminde yüzde 37.6, 1968-1972 döneminde yüzde 55.3 oranında artmasına karşılık, son dört yıllık sürede yüzde 127.7 dolayında artış göstermiştir.

Yüksek enflasyon hızı, değişik açılardan ulusal ekonominin yanında, asıl maaş ve ücretlileri olumsuz yönde etkilemiş, gerçekte ağır bir sömürü yöntemi altında çalışan emekçi kitlelerin yaşam koşulları, yüksek fiyat artışları nedeniyle her geçen gün daha da kötüye gitmiştir. Daha da önemlisi, resmi fiyat indeksleri, kira ödemeleri gibi bazı önemli harcama kalemlerindeki fiyatların sabit varsayılması, bazı maddelerin de ekonomideki fiyatları temsil etme niteliğini yitirmelerinden ötürü, gerçek fiyat artışlarını yansıtmaktan uzak bulunmaktadır.

Nitekim, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından on bir büyük kentimizle ilgili olarak hesaplanan geçinme indekslerine göre, 1972 1977 dönemini kapsayan yaklaşık dört yıllık sürede perakende fiyatlar, yüzde 109.9 ile yüzde 124.6 arasında artış göstermiştir. Başka bir deyişle, son dört yıl içinde perakende fiyatların en yüksek arttığı kentimiz, yüzde 124.6 ile Adana ve fiyat artışlarının en düşük artış gösterdiği ilimiz de yüzde 109.9 ile İstanbul olmuştur.

Çalışanlar açısından, fiyatları temsil niteliği taşıyan temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarındaki artışlara bakıldığında, genel fiyat indekslerinin gerçek fiyat artışlarını yansıtmaktan hayli uzak olduğu açıkça görülmektedir. Nitekim, ilgili dönemde temel ihtiyaç maddelerinin perakende fiyatları, yüzde 141.3 ile yüzde 225.4 oranında artmıştır. Sözgelimi, 1972-1977 döneminde ekmek 169 kuruştan 455'e, pirinç 565'den 1735'e, koyun eti 2121'den 5856'ya, yumurta 68 kuruştan 169'a ve bir kilo süt 315 kuruştan 1025 kuruşa yükselmiştir.

● Perakende fiyatlar, Birinci Plan döneminde yüzde 37,6, İkinci Plan döneminde yüzde 55.3 ve 1968-1973 döneminde de yüzde 127.7 oranında artış gösterdi...

● Ücret artışları fiyat artışlarının gerisinde kaldı...

Ücret artışları, fiyat artışlarının gerisinde kaldı

Türkiye'de ücret-fiyat ilişkisi üzerindeki tartışmalar sürdürülmekte, işverenler ve özellikle de sanayiciler işçi ücretlerindeki artışların son yıllarda yüksek boyutlara ulaştığını savunmaktadırlar. Sanayicilere göre, işçi ücretlerindeki artışlar verimlilik artışlarından hızlı geliştiğinden maliyetler yükselmiş ve bu durum, Türkiye'deki yüksek fiyat artışlarının esas nedeni olmuştur.

Ne var ki, resmi veriler, sanayicilerin bu iddialarının asılsız olduğunu ortaya koymaktadır. İlk olarak, yapılan tüm hesaplamalar Türkiye'de ücret artışlarının verimlilik artışlarının hayli gerisinde kaldığını göstermektedir. İkinci olarak, özellikle son beş yıl içinde, ücret artışları fiyat artışlarının gerisinde kalmış ve reel işçi ücretleri artmak bir yana eksi yönde bir gelişme göstermiştir.

Nitekim, Devlet Planlama Örgütünün yaptığı hesaplamalara göre işçi ücretleri son dört yıl içinde yüzde 116.5 oranında artış göstermiştir. Oysa, 1972-1976 yıllarını kapsayan dört yıllık sürede, genel indeks perakende fiyatların yüzde 110 ile yüzde 125 oranında arttığını kaydetmektedir. Kaldı ki, temel ihtiyaç maddelerinin ilgili dönemdeki perakende fiyat artışları, yüzde 141 ile yüzde 225 arasında değişmektedir.

PERAKENDE FİYAT ARTIŞLARI(1972-1977)

(1968:100)

İller	1972	1977	Fiyat artışları %
Ankara	151.2	330.7	118.7
İstanbul	149.1	313.0	109.9
İzmir	157.9	346.3	119.3
Adana	154.3	346.6	124.6
Antalya	155.0	342.7	121.1
Bursa	160.9	344.7	114.2
Diyarbakır	161.0	352.6	119.0
Erzurum	161.3	349.5	116.7
Eşkişehir	148.9	322.8	116.8
Ordu	159.5	346.5	117.2
Samsun	158.4	360.3	117.5

TEMEL İHTİYAÇ MADDELERİNDE FİYAT ARTIŞLARI

TEMEL İHTİYAÇ MADDELERİNDE FİYAT ARTIŞLARI
(Kg-Adet-Kuruş)

Temel maddeler	Fiyatlar 1972	1977	Fiyat artış oranı % 1972-1977
Ekmek	169	455	169.2
Pirinç	565	1735	207.1
Kuru Fasulye	641	1547	141.3
Koyun eti	2121	5856	176.1
Sığır eti	1960	5683	189.9
Yumurta	67	169	225.4
Süt	315	1025	225.4
Kaputbezi	500	1318	163.6
Basma	512	1375	168.6

Bazı kavramların açıklaması

SÖMÜRÜ VE SÖMÜRÜ ORANI

Kapitalist bir toplumda, işçinin çalışma süresi iki bölümden oluşur: Gerekli çalışma süresi ve ek çalışma süresi. Gerekli çalışma süresi içinde işçi, yaratılan değerin aldığı ücreti karşılayan bölümünü, ek çalışma süresi içinde de kapitalistin eline geçen parçasını (artı-değer) üretir. Başka bir deyişle, kapitalist üretim koşulları altında, bir işçi, çalışma süresinin bir bölümünde kendisi için, öteki bölümünde ise, üretim araçlarının sahibi burjuvalar için üretimde bulunur.

Kapitalist üretim koşulları altında üretilen malların değeri üç bölümden oluşur: Birinci bölüm, üretim süreci içinde değer olarak hiç bir değişikliğe uğramayan girdilerle (hammadde, aramalı, malzeme, enerji vb.) üretim araçlarının aşınma payından oluşur. Ve bu bölüme, değişmeyen sermaye adı verilir.

İkinci bölüm, emek gücünün payına düşendir. Üretim süreci içinde, emek gücü hem kendi değerine (ücret) eş bir değeri yeniden yaratır, hem de koşullara göre değişen bir "artı-değer" kitlesi yaratır. Bu nedenle bu bölüme, "değişen sermaye"(işçi ücretleri) adı verilir.

Üçüncü bölüm, kapitalistin el koyduğu "artı-değerdir" ve ek çalışma süresi için de üretilir.

Artı-değer ile değişen sermaye arasındaki orana, "artı-değer" ya da "sömürü oranı" adı verilir.

ENFLASYON

Enflasyon, fiyatlar genel seviyesinin sürekli olarak yükselmesi demektir. Fiyat artışları, yüzde 4-5'in üzerinde seyretmeye başladığında o ekonomide enflasyondan söz etmek olanaklıdır. Bilindiği gibi Türkiye'de, fiyat artışları son beş yıldır yüzde 15'in altına düşmediğinden, ülke ekonomisi yüksek bir enflasyon hızıyla karşı karşıya bulunmaktadır.

Yüksek enflasyon dönemlerinde genellikle yatırımlar geriler, dış ödemeler dengesi açık verir ve tüm bunlar ulusal ekonomide dengesizlikler, istikrarsızlıklar yaratır. Enflasyonun asıl olumsuz etkisi, sosyal sınıflardan maaş ve ücretliler üzerine olanıdır. Fiyat artışlarının çok yüksek bir düzeye ulaştığı bir ekonomide, bu durum çalışanları daha fakir, zenginleri de daha zengin yapar. Çünkü, böyle dönemlerde fiyatlar, ücret artışlarının hayli önünde seyreder.

DIŞ ÖDEMELER DENGESİ

Her ekonomi, ürettiği mal ve hizmetlerin bir bölümünü yabancı ülkelere satar. Ve her ekonomi, gerek duyduğu mal ve hizmetlerin bir bölümünü de yabancı ülkelerden satın alır. Satılan bu mal ve hizmetlerle dışarıdan satın alınan mal ve hizmetlerin değeri arasındaki dengeye "dış ödemeler dengesi" adı verilir. Ve bu denge, kuramsal olarak her ekonomi için eşittir.

Aslında, bazı ülkelerin dış ödemeler dengesi açık vermekte ve bu açıklar değişik yollarla kapatılmaktadır.

İmalat Sanayiinde sömürü oranı hızla artıyor

Resmi istatistiklere dayanarak yapılan hesaplamalara göre, Türkiye imalat sanayiinde sömürü oranının hızla artmakta olduğu saptanmıştır. Kapitalist ilişkilerin gelişmesiyle birlikte, sınai üretim sonucu yaratılan değerlerin sanayiciler ve işçiler arasındaki bölüşümü, çalışanların aleyhine gelişmiş ve 1950 yılında yüzde 178 olan sömürü oranı (artı-değer oranı), 1974 yılına gelindiğinde büyük bir artışla yüzde 368'e yükselmiştir.

Başka bir deyişle, yapım sanayiinde ortalama bir işçi, 8 saatlik bir iş gününde, 1950 yılında 2 saat 53 dakika kendisi için, 5 saat 27 dakika da iş verenler için çalışmak zorundaydı. Ortalama bir işçi 1959 yılında, 2 saat 33 dakika kendisi, 5 saat 7 dakika iş verenler için, 1963 yılında 2 saat 12 dakika kendisi ve arda kalan 5 saat 48 dakika da egemen sınıflar için üretimde bulunmaktaydı. 1974 yılına gelindiğinde durum daha da kötüleşmiş, işçiler 8 saatlik bir iş gününün 1 saat 45 dakikasında kendileri ve geri kalan 6 saat 15 dakikalık bölümünde de iş verenler için çalışmak zorunda bırakılmışlardır.

Şu hesaplamaları para cinsinden ifade edersek, 1950 yılında sınai üretim sonucunda yaratılan her 100 liralık değerin, 37 lirası işçilere ve geri kalan 63 lirası da işverenlerin eline geçmekteydi. 1974 yılında ise, yaratılan 100 liralık bir değerden emekçilerin aldığı pay 21.6 liraya düşerken, egemen sınıfların bu bölüşümden aldıkları pay 78.4 liraya yükselmiştir.

İMALAT SANAYİİNDE SÖMÜRÜ ORANLARI

Yıllar	Sömürü oranı %	Gerekli çalışma süresi	Ek çalışma süresi
1950	178	2 sa. 53 dk.	5 sa. 7 dk.
1959	216	2 sa. 33 dk.	5 sa. 27 dk.
1963	263	2 sa. 12 dk.	5 sa. 48. dk.
1974	363	1 sa. 45 dk.	6 sa. 15 dk.

Türkiye'nin borçlanma yapısını değiştirmek zorunda olduğu bildiriliyor

Merkezi Paris'te bulunan Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)nezdindeki Türkiye Konsorsiyumu'na göre, kısa vadeli ağır bir dış borç yükü altına girmiş bulunan Türkiye'nin borçlanma yapısını değiştirmek zorunda olduğu bildirilmiştir. Dördüncü Beş Yıllık Planda bu sorunun ele alınmasını öngören Konsorsiyum, uluslararası finansman topluluğunun desteğinin sağlanmasını zorunlu görmektedir.

Türkiye'nin uzun ve orta vadeli borçlarının 1976 yılı sonunda 5 milyar doları bulduğunu ve bunun faiz ile ana para ödemelerine 1971 yılı için toplam 400 milyon dolarlık bir yük getirdiği kaydedilen "gizli" raporda, bu rakamların büyük ve pahalı kısa vadeli borçlar nedeniyle arttığı hatırlatılmaktadır. İlgili rapora göre ödemeler dengesi açığının bugünkü yüksekliğinde kalması halinde Türkiye'nin 1980 yılındaki dış borç faiz ödemeleri 500 milyon dolara, ana para geri ödeme yükümlülüklerinin ise, 1-1,5 milyar dolara ulaşması kaçınılmazdır.

Özlem ÖZGÜR — Türkiye ekonomisi sırat köprüsünde

Geçtiğimiz Pazartesi Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon adına gerçekten talihsiz bir gün oldu. Ergenekon aynı gün kamuoyuna yaptığı açıklamada, "Türkiye tarihinin en büyük döviz darboğazını yaşıyor" Merkez Bankası'nın Tokyo'daki hesaplarına el kondu"ve "Para Fonu Türkiye'ye borç vermek için yüzde 20 devalüasyon önerdi" başlıklarıyla basında yer alan haberlerin asılsız olduğunu söylemiş ve bir tehdit savurarak bu tür haberlere yer veren gazeteler hakkında yasal işlemlere başlayacağını belirtmişti.

Oysa aynı gün, CHP'li bir parlamenter İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında, Merkez Bankası'nın Tokyo'daki hesaplarına el konulduğunu ve İsviçre Bankası'nın da Merkez Bankası'na ait çekleri kabul etmediğini tüm belgeleriyle basına açıklıyordu.

İşin ilginç ve acı olan yanı, Yılmaz Ergenekon'un, daha gerçeği cephe hükümetinin, ipliğinin bir kez daha pazara çıkması değil. Olayın asıl düşündürücü ve acı olan yanı, Türkiye'nin Tokyo Büyükelçisi Eyiceoğlu'nun yetkililere, gönderdiği telgraftaki tümcelerde.. Büyükelçi telgrafında, "memurun maaşını dahi ödeyemez duruma düşen bir ülke temsilcisi nazarıyla bakılmamız acı olmuştur" demiş ve "devlet olarak saygınlığımızı sarsıcı vahim bir durumla karşı karşıya bulunduğumuzu" belirtmiştir.

Cephe hükümetinin, Türkiye ekonomisini sırat köprüsüne getireceği çok önceden biliniyordu. Bu noktaya gelişin kaçınılmazlığını çok önceden görenler, elbette falcı değil. Türkiye kapitalizminin açmazlarını, cephe hükümetinden başka işitmeyen sağır, görmeyen kör kalmadı. Bugün Türkiye ekonomisinin bunalımları, üç noktada somutlaşıyor: İlk kez, Maliye Bakanı'nın işine gelse de gelmese de, Türkiye, tarihinin en büyük döviz darboğazını yaşıyor.

Yılmaz Ergenekon yaptığı açıklamada, bu tür haberlerin gerçek dışı olduğunu söylüyor. Asıl gerçek dışı olan, Maliye Bakanı'nın açıklamaları. Ne var ki, Yılmaz Ergenekon gerçek dışı konuşmalara alışık. Ona özgü bu tür açıklamalardan ne ilkidir bu, ne de sonuncusu, bu durumda, gerçekleri Maliye Bakanı'na göstermek gerekiyor. Bakan açıklamasında, Merkez Bankası şubelerinde her türlü gereksinimi karşılayacak miktarda döviz bulunduğunu söylüyor. Ne var ki, Bakan'ın sürekli elinin altında bulundurduğu resmi veriler, bu söylenenlerin tam tersini gösteriyor.

Çephe hükümetinin Türkiye'nin döviz varlığını nasıl eritip bitirdiğini ortaya koyabilmek için, resmi verileri konuşturmak gerekiyor. Merkez Bankası'nın 5 Eylül 1975 tarihli durumuna göre Türkiye'nin altın ve döviz varlığı, 1,2 milyar dolar büyüklüğünde bulunmaktaydı. Bu büyüklük, 6 Mayıs 1977'de 618 milyon dolara inmiş bunuyor. Demek ki, cephe hükümeti, yaklaşık birbuçuk yıl içinde Türkiye'nin bürüt döviz varlığını yarı yarıya düşürmüş durumda.

Merkez Bankası'ndaki altın mevcudu bir yana bırakılacak olursa, bugün elde bulunan döviz varlığı, yaklaşık 417 milyon büyüklüğünde bulunuyor. Türkiye ekonomisinin gerek duyduğu aylık ortalama ithalat büyüklüğünün 500 milyon dolar olduğu anımsanırsa, eldeki döviz varlığının bir aylık ithalatı bile karşılamayacak bir düzeye indiği, her halde Maliye Bakanı'nın bile yadsımayacağı kadar açık ve anlaşılır bir gerçek olsa gerek.

Bir de, bekleyen ithal talepler var. Resmi veriler, bekletilen transferlerin 10 Mayıs tarihli duruma göre 931 milyon dolara ulaştığını gösteriyor. Açıkçası, çoğunluğu, sanayi kuruluşlarının girdilerini karşılamaya yönelik ithal talepleri, bir milyar dolara yaklaşmış bulunuyor. Eldeki döviz varlığı ise, mevcut talebin yarısını bile karşılamaya yetmiyor. Ve bu durumda, bizim Maliye Bakanı'mız göğsünü gere gere, "Türkiye'nin döviz sıkıntısı yoktur" diyebiliyor.

Türkiye ekonomisinin ikinci açmazının da enflasyon ve işsizlik olduğu biliniyor. Cephe hükümeti, yüksek fiyat artışlarıyla mücadeleyi programının başına yazmıştı. Maliye Bakanı da, sunuş konuşmasında 1977 bütçesini enflasyonla mücadele bütçesi ilan etmişti. Ne var ki, olgular bu söylenenlerin tam tersini gösteriyor: Fiyatlar genel seviyesinde, 1975 yılında yüzde 21, 1976 yılında yüzde 18 artış gözlendi. İlk dört ayın verileri 1977 yılında fiyat artışlarının yüzde 30'un üzerinde süreceğini gösteriyor.

Dahası var, cephe hükümetinin yaklaşık iki yıllık döneminde ekmeğin fiyatı yüzde 68, koyun etinin fiyatı yüzde 90, sütün fiyatı yüzde 96, şekerin fiyatı yüzde 49 ve yumurtanın fiyatı yüzde 54 artış gösterdi. Bu örnekleri çoğaltmak olası.

Cephe hükümetinin ekonomiyi bu noktaya getirişi, onların yeteneksizliğinden değil. Cephe hükümetini oluşturan partiler, sermaye sınıfının politik örgütleri. Türkiye geçerli sistem veri iken, var olan üretim ilişkileri ve buna koşut olarak yürütülen ekonomi politikası geri kaldıkça, bu sorunların üstesinden gelinemez.

Sonuç şu: Türkiye ekonomisi, sırat köprüsünden geçirilmek isteniyor. Aslında sırat köprüsünden geçirilmek istenen ekonomi değil sistemin kendisi: Yani Türkiye kapitalizmi. Hikaye edilir ki, mahşer günü, sırat köprüsünden yalnız günahsızlar geçebilecek. Çağımızda kapitalizmden daha büyük günahkar var mı?

Merkez Bankasında döviz kalmayınca taksitle ithalat yoluna gidiliyor

İSTANBUL (THA)

Merkez Bankası'nda döviz rezervlerinin hızla erimesi ve ithalatın aksaması tehlikesi ortaya çıkınca Maliye Bakanlığı bir dizi tebliğler yayınlayarak vadeli ithalat rejimi uygulamasına izin vermiştir. Bu arada ithal mallarının kapsamını genişleten listeler de yayınlamıştır.

4 Mayıs tarihinde yayınlanan bir Maliye Bakanlığı tebliğinde "uluslararası teamüllere uyulmak kaydıyle kabul kredisi şeklinde ödeme yapılabileceği" belirtilmektedir. Bu yöntemle yapılacak ithalatta, satıcı firmalar ödeme süresi içindeki fiyat artışlarını, döviz kurlarındaki değişmeleri ve faizi de ithal bedeline eklemektedir.

Öteyandan Merkez Bankası'nın kasalarında döviz kalmaması nedeniyle Maliye Bakanlığı ellerinde döviz pozisyonu tutan on büyük bankaya ithalat yapma hakkını vermiştir. Bu bankalar bakanlığın tebliğine göre "Maliye Bakanlığınca tesbit edilecek mallarla ilgili ithalat için kendi pozisyonları kullanarak ödeme yapabileceklerdir."

1976 yılı Mayıs'ından beri ithal mallarının kapsamının genişletilmekte ve Merkez Bankası'nın ithalat yetkisinin parça parça özel bankalara devredilmekte olduğunu ileri süren uzmanlar, 1976 Ağustos ayında ve 1977 Mayıs ayında üç kez daha tebliğ yayınlandığını belirtmektedirler.

Öteyandan bu ay madeni eşya iş kolunda Mayıs ayında meydana gelebilecek geniş kapsamlı grevden etkilenecek olan bazı malların da ithalat kapsamına alındığı bildirilmektedir.

Kamyon ve otomobil yedek parçaları, komple traktör ve traktör parçaları, uçak motorları ve motor parçaları, gemi ve gemi parçaları, petrol ve petrol ürünleri, demir, demir cevheri, gübre ve gübre hammaddesi, ilaç ve ilaç hammaddeleri, sentetik elyaf, bu listede yer alan mallar elinde döviz pozisyonu tutulan on banka tarafından ithal edilebilecektir.

Maliye Bakanlığı ödenek vermediği için birçok fabrika ihalesi durdu

ANKARA (ANKA)

Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasındaki sürtüşme devlet yatırımlarının durmasına yol açmıştır. MSP'li Sanayi Bakanlığı'nın yatırımlarına AP'li Maliye Bakanı'nın ödenek vermediği MSP'lilerce öne sürülmektedir. Özellikle gübre fabrikaları ile çimento fabrikalarının temellerinin yükselmemesi için, AP'li Maliye Bakanı'nın ihale edilmiş işlerde müteahhitlere tek kuruş ödeme yaptırtmadığı, ihalesi yapılmamış işlerin de etüd ve proje giderleri için gerekli ödeneklerin Sanayi Bakanlığı'na verilmediği iddiaları MSP'lilerce ortaya atılmaktadır.

Erbakan'ın "büyük sanayi hamlesi"nin sonuçsuz kalması amacıyla başvurulan bu işlem sonucunda devletin 1977 yılı programına girmiş ve gelecekteki üretim gereksinimi karşılayacak yatırımlarına zarar verilmeye başlandığı belirtilmektedir. MSP'lilerin iddiasına göre bu yatırımlar programa alındığı sırada Başbakan Süleyman Demirel'in "bunlar ihtiyaç duyulan yatırımlardır ve bunları hükümetin tüm üyeleri istemektedir. Bir partinin malı değil devletin yatırımlarıdır" demesine rağmen, devlet yatırımlarının sürdürülmesi önlenmektedir.

Öteyandan bz bazı çimento fabrikalarının kararnamelerinin de Başbakan yardımcılarından Alpaslan Türkeş tarafından imzalanmadığı öğrenilmiştir. İlgililer Bakanlar Kurulu'nu oluşturan çeşitli bakanların birbirlerine ait bakanlıklardaki işlerin durmasına yol açan davranışlarını siyasi amaçlara yönelik ve devletin devamlılığını zedeleyen davranışlar olarak nitelemektedirler.

Sanayileşmenin işsizlik sorununa çözüm getiremeyeceği belirtildi

ANKARA (ANKA)

Dördüncü beş yıllık plan çalışmalarına esas olmak üzere hazırlanan Özel İhtisas Komisyonu raporunda sanayileşmenin bile kısa dönemde işsizlik sorununu çözemeyeceği belirtilmiştir. Raporda bu nedenle işsizlerin özel tedbirlerle desteklenmeleri önerilmiş, sosyal güvenliğin yaygınlaştırılmasıyla istihdam arasında çok yakın bir ilişki bulunduğu belirtilmiştir. Raporda issizliğin nedenleri de şöyle açıklanmıştır:

"1. 2. ve 3. dönem beş yıllık planlar kalkınmayı Türkiye'nin sanayileşmesine bağlamış ve bu nedenle sanayi yatırımlarına özel bir yer vermiştir.

Ancak, sanayi yatırımları mevcut çalışabilir nüfusun planlı bir şekilde istihdam alanına alınmasını sağlayacak yönde geliştirilmemiş, bunun yerine yapılan sanayi yatırımlarının çalışabilir nüfusun ne kadarını istihdam edebileceği hesapları yapılmıştır.

Bu ise sanayi yatırımlarının istihdam politikasına katkılarının kısa dönemlerde yeterli olmamasının nedenlerinden biri olmuştur. Geçen planlı dönemlerde aktif nüfusun (15-64 yaş) yıllık ortalama artış hızının, aynı yaş grubundaki istihdamın yıllık artış hızından çok yüksek olması, giderek büyüyen istihdama hazır bir grubunun artış hızı yüzde 2.4 iken bu oran aynı yaş gurubunun istihdamı için yüzde 1.2 olarak gerçekleşebilmiştir. Sonuç olarak sözü edilen yaş gurubunun istihdam hacminden çok daha hızlı olması iş gücü kullanımını yetersiz hale getirmiş ve istihdam edilemeyenlerin sayıca büyümesine neden olmuştur.

Bu nedenle kısa dönemde sanayileşmenin istihdam sorununu temelden çözmeğe yetmeyeceği kabul edilerek istihdamın özel tedbirlerle desteklenmesi öngörülmüştür."